

2021. JÚNIUS

Tartalom

Júniusban újabb öt pályázatot hirdetnek meg a Vidékfejlesztési Programban	2
FAO: több mint tíz éve a legnagyobb élelmiszerdrágulás volt májusban.....	3
A közös uniós agrárpolitika reformjának értelme a támogatási rendszer észszerű továbbfejlesztése	4
Nagy a különbség a bolti és a kistermelői sajtok között: mutatjuk, miért	5
Történelmi léptékű támogatás segíti a termelőket.....	6
Hús, tojás, tej: ezért lesz minden folyamatosan drágább még egy jó ideig.....	7
Marcaspone teszt: melyik milyen? És a legjobb? A tiramisuk királya – Nébih elemzés.....	7
Július 14-én újra megnyílik az állattartó telepek fejlesztését támogató felhívás	9
Filléres termék, mégis keveset iszunk belőle: mi a baj a magyar tejjel?	10
Itt a kánikula! - Óvjuk a borjakat a kiszáradástól.....	12
Az Egyesült Királyság kilépése jelentős hatással volt a kereskedelemre	13
Megjelent az élelmiszeripari üzemek fejlesztéseit támogató felhívás	14
Mozzarella mínusz tehén.....	15
Támogatás elismert minőségrendszerek promóciós tevékenységéhez.....	16
Ezért választják a hazai termékeket az élelmes vásárlók: őket nem lehet egykönnyen átejtetni	16
Kiderült, mi lehet az Aldi, Lidl, Tesco csodafegyvere: ez döntheti el a boltháború sorsát?....	17
Bővült a Hungarikumok Gyűjteménye és a Magyar Értéktár	21
Összeállt a két tejóriás - A Dale Farm ellátási szerződést kötött az Arlával.....	22
Növekszik a hazai termékek aránya a közétkeztetésben	22
Álljunk ki együtt a magyar gazdákért!	23
385 liter tejből született sajtóriást készítettek Tatán	28
Megszületett a megállapodás a KAP reformról Luxemburgban	28
Óriási a tej és trappista sajt dömping a magyar diszkontnál: erről biztos, hogy nem tudtál	30
A mai nappal kihírdették a tartósan vízhiányos időszakot	31
Etilén-oxid kockázat miatt ellenőrizni kell az E410 adalékanyagot tartalmazó termékeket....	31
Megújította együttműködési megállapodását a Tetra Pak Hungária Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács.....	32
Új szintre léphet a tejháború: könnyen lehet, hogy a vásárlók húzzák a rövidebbet	33

Júniusban újabb öt pályázatot hirdetnek meg a Vidékfejlesztési Programban

2021. június 1.

Júniusban újabb öt pályázatot hirdet meg az Agrárminisztérium (AM) a Vidékfejlesztési programban, egyebek közt a precíziós gazdálkodásra átállás ösztönzésére - jelentette be a szaktárca mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára kedden Budapesten.

Feldman Zsolt az OTP Bank agrárágazati igazgatóságának sajtótájékoztatóján közölte: a pályázatokból a precíziós gazdálkodásra átállás támogatására 100 milliárd forint, az élelmiszer-feldolgozók fejlesztésére - két külön felhívásban - 200 milliárd és 50 milliárd forint, illetve a gombatermesztés támogatására 20 milliárd forint áll rendelkezésre, továbbá a kertészeti üzemek gép- és eszközbeszerzésére is lehet támogatást nyerni.

Az államtitkár hangsúlyozta: azt várják, hogy a forrásoknak köszönhetően a 2027-ig tartó támogatási ciklus végére a magyar mezőgazdaság termelékenysége elérheti a régi európai uniós országok termelési szintjének kétharmadát a jelenlegi 44 százalékról. Szintén a várakozások között említette, hogy a programok segítségével 2027-ig sikerül végrehajtani a teljes magyar élelmiszeripar modernizációját és megteremteni a precíziós gazdálkodásra átállás feltételrendszerét. Tájékoztatása szerint a forrásokra a kis őstermelőktől egészen a nagyobb élelmiszeripari cégekig pályázhatnak az ágazat szereplői.

Feldman Zsolt felidézte: hogy a Vidékfejlesztési program keretében a következő hét plusz két éves időszakban 4265 milliárd forint uniós és magyar állami támogatás hívható le az agrárium és a vidék fejlesztésére. Az összegből idén és jövőre 1500 milliárd forintra lehet pályázni, ami önmagában is több mint amennyi az előző hétéves ciklus egészében rendelkezésre állt.

Wolf László, az OTP Bank vezérigazgató-helyettese a többi között arról beszélt, hogy az OTP aktív az ágazat finanszírozásában. Közlése szerint az OTP-csoport agrár-hitelállománya mintegy 1000 milliárd forint, amelyből 700 milliárdot külföldön, 300 milliárdot pedig Magyarországon helyeztek ki. Szólt arról is, hogy a következő hét évben több mint 4000 milliárd forint támogatás érkezik a szektorba és a vidékfejlesztésbe, amit úgy értékelt: "soha nem látott fejlődés várható" az időszakban.

Szabó István, az OTP Bank agrárágazati igazgatóságának ügyvezető igazgatója kifejtette: az agrárpolitika paradigmaváltása nyomán immár nemcsak egymilliárd forintos, vagy az alatti értékű, hanem akár 4 milliárdos projekteket is finanszírozni kell. A szakember arra számított, hogy a következő két-három évben megduplázódhat az eddig kihelyezett hitelállomány, akár 1800-2000 milliárdos finanszírozási igény is jelentkezhet.

Az eseményen kiosztott sajtóanyag szerint az OTP a Vidékfejlesztési program sajátosságaihoz igazította és felgyorsította a hitelezési folyamatát. A pénzügyi háttérrel a pályázati szakasztól a fejlesztések megvalósításáig átfogó és rugalmas pénzügyi háttérrel kínálja partnereinek - írták.

A sajtóanyag kitért arra is, hogy a Vidékfejlesztési program finanszírozásában az elvárt banki fedezettség biztosításában kiemelt szerepe van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványnak (AVHGA). Az elmúlt években a támogatást nyert vállalkozások 38 százalékát segítette agrárgarancia. A kezelési díj jelentős részét az AM a gazdálkodóktól átvállalja, ezért az AVHGA minden mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházás megvalósulását két évig díjmentesen biztosítja - áll az írásos összegzésben.

Forrás: www.kormany.hu

FAO: több mint tíz éve a legnagyobb élelmiszerdrágulás volt májusban

2021. június 4.

Nőtt többek között a cukor, a hús, a kukorica, a növényi olaj és a tejtermékek árindexe is.

Több mint tíz éve nem nőttek olyan jelentősen az élelmiszerárak havi összevetésben, mint az idén májusban.

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) számításai szerint a májusi árindex 127,1 pont lett, 4,8 százalékkal (5,8 ponttal) magasabb az áprilisinál és 36,1 ponttal (39,7 százalékkal) magasabb az egy évvel korábinál.

Májusban a mutató már a 12. egymást követő hónapban emelkedett és 2010 októbere óta a legnagyobb mértékben nőtt havi összevetésben.

A FAO élelmiszerár-indexe kereskedelemmel súlyozott mutató, amely az öt legfontosabb élelmiszer-alapanyag - növényi olajok, szemestermények, húsfélék, tejtermékek és cukor - nemzetközi piaci árát veszi figyelembe.

Májusban a szemestermények árindexe áprilishoz képest 6 százalékkal (7,6 ponttal) 133,1 pontra, 2013 januárja óta a legmagasabb szintre ugrott. Az index tavaly májushoz viszonyítva 36,6 százalékkal (35,7 ponttal) emelkedett. A terménycsoporton belül a kukorica drágult a legjelentősebben, árindexe 8,8 százalékkal (12,9 ponttal) 75,6 pontra, 2013 januárja óta a legmagasabb szintre nőtt havi összevetésben. Tavaly májussal összevetve a kukorica árindexe 89,3 százalékkal emelkedett.

A kukorica árát részben az emelte, hogy miközben szűkös a globális kínálat, a brazil termésvárakozásokat lefelé módosították, a kereslet viszont továbbra is magas.

Májusban 7,8 százalékkal (12,7 ponttal) 174,7 pontra nőtt a növényi olaj árindexe, ami így már a 12. hónapja emelkedett részben annak a hatására, hogy a pálmaolaj ára 2011. februári szintre emelkedett azokra az aggodalmakra, hogy lassult a termelésnövekedés a délkelet-ázsiai országokban, nő a globális importkereslet és alacsonyabb szintre került a készlet.

A tejtermékek árindexe egy éve nő, áprilishoz képest 1,2 százalékkal (1,7 ponttal) 120,8 pontra erősödött, éves összevetésben 28 százalékkal emelkedett a mutató. Májusban különösen a tejpor drágult, elsősorban a kínai import jelentős bővülésére.

A hústermékek árindexe 2,2 százalékkal (2,3 ponttal) 105 pontra nőtt, nyolcadik hónapja jegyezték fel emelkedést májusban. A mutató 10 százalékkal haladta meg a tavaly májusit. Idén májusban minden húsfajta drágult a kelet-ázsiai és különösen a kínai kereslet élénkülésére, de árnövelő volt a szűkös kínálat is.

A cukor árát követő mutató már a második egymást követő hónapban emelkedett májusban, amikor 6,8 százalékkal (6,8 ponttal) 106,7 pontra, 2017 márciusa óta legmagasabb szintre nőtt azokra a félelmekre, hogy az elhúzódó szárazság késlelteti a betakarítást és kisebb lesz a hozam Braziliában, amely a világ legnagyobb cukorexportálója.

Az átfogó árindex tavalyi átlaga 97,9 pont, három éve a legmagasabb volt, 3,1 százalékkal meghaladta a 2019. évit, de több mint 25 százalékkal alacsonyabb volt a 2011. évi történelmi csúcsnál.

Forrás: www.168.hu

A közös uniós agrárpolitika reformjának értelme a támogatási rendszer észszerű továbbfejlesztése

2021. június 7.

Az Európai Unió közös agrárpolitikájáról folyó tárgyalásokon meg kell védeni a tavaly kialakított tanácsi álláspont több, magyar szempontból fontos elemét, így például a kisgazdaságok vetésforgóra és nem termő területekre vonatkozó követelmények alóli mentesítését, az öntözési szabályokra vonatkozó rugalmasságot vagy a termeléshez kötött támogatásokat - mondta Nagy István a Világgazdaságnak.

A lap hétfői számában úgy vélte, "a legnehezebb feladat egyértelműen az, hogy megtaláljuk, hol húzódik az a kompromisszum, amely egyensúlyt teremt a környezeti, gazdasági és szociális értelemben vett fenntarthatósági célkitűzések között". Az egyik központi kérdés az, hogy az uniós tagállamoknak mekkora forrást kell az új zöldintézkedésre, az úgynevezett agroökológiai alapprogramra fordítaniuk - tette hozzá. Hangoztatta, hogy a tárgyalások során képviselt magyar álláspont következetesen olyan javaslatokat fogalmazott meg, amelyek célja egy végrehajtható, kiszámíthatóan működő, tervezhető, valódi szubszidiaritást - a döntéseket az érdekeltekhez lehető legközelebb álló szinten kell meghozni -, és egyszerűsítést lehetővé tevő közösségi szabályozás elfogadása volt, így csökkentve a gazdálkodók és az államháztartás pénzügyi kockázatait.

A "szakmai tartalom szempontjából magyar részről a jelenlegi támogatási rendszer észszerű továbbfejlesztésében látnánk a reform valódi értelmét" - jelentette ki az agrárminiszter. A magyar álláspont kulcsfontosságú elemei között a bizonyos szintű jövedelembiztonságot nyújtó alaptámogatás mellett olyan célzott támogatási lehetőségek továbbvitele szerepel, mint a fiatal gazdák támogatása vagy az érzékeny ágazatok számára kiemelt jelentőségű termeléshez kötött támogatások. Nagy István elmondása szerint Magyarország fontos célja az is, hogy "a kis területen, 10 hektár alatt gazdálkodó termelőkre megkülönböztetett figyelem jusson, ideértve a kellő rugalmassággal továbbfejleszthető kistermelői támogatást, a minél egyszerűbb ellenőrzési szabályokat, valamint az életszerű gazdálkodást lehetővé tévő alapelőírásokat. Ilyen például a már említett, a 10 hektár alatti gazdaságok mentesítése a vetésforgóra és nem termő területek kijelölésére vonatkozó követelmények alól."

A vidékfejlesztésben prioritás, hogy az öntözési beruházások támogathatóságára vonatkozó - jelenleg a magyar megítélés szerint indokolatlanul szigorú - szabályok rugalmasabbá váljanak, továbbra is adható legyen a kisüzemek átalánytámogatása, valamint a termelői együttműködések, termelői csoportok esetében ne csak az új együttműködések támogatására legyen lehetőség, hanem a már jól működő meglévőkére is. A miniszter úgy vélte, hogy a környezet- és klímavédelmi ambíciók túlzott vagy túlságosan nagy léptékű emelése versenyképességi áldozattal járna a világpiaci versenyben, ami végül az uniós mezőgazdasági termelés visszaesését okozhatná. Az így kieső termékek helyébe ráadásul olyan importtermékek érkeznének, amelyek előállítására nem az EU által előírt szigorú szabályok betartása mellett történt. "Így végső soron sem a termelők, sem pedig a fogyasztók érdekei nem érvényesülnének" - emelte ki.

Nagy István elmondta azt is, hogy számításaik szerint a kormány 2021 őszén tudja benyújtani a brüsszeli bizottságnak a közös agrárpolitikához kötődő magyar stratégiai terv első változatát, és ha az előfeltételek teljesülnek, nem lesz akadálya a 2023. január 1-jei indulásnak.

Forrás: www.kormany.hu

Nagy a különbség a bolti és a kistermelői sajtok között: mutatjuk, miért

2021. június 7.

Kétségtelen, hogy mi, magyarok odavagyunk a sajtokért és más tejtermékekért is, ám nagyon nem mindegy, hogy milyen minőségben fogyasztjuk el őket. Egy igazán finom sajt kiemelkedő ízelményt tud nyújtani, ám az esetek többségében egyszerűen csak levesszük az áruházak polcairól őket, betesszük a kosárba, majd otthon felhasználjuk. A tudatos termelés ebben az ágazatban is fontos lenne, na meg persze a minőség is – a termelő kisüzemek termékei viszont nem jutnak el elég emberhez, és igencsak eltér a nagyüzemi gyártástól. Az Agrárszektor pedig ezeknek a különbségeknek járt utána – amiből, mint kiderült, van bőven.

Természetesen a sajtgyártásnak is megvannak a megfelelő, körülményes folyamatai, na meg persze költségei is. A tejtermékek nem sorolhatók az olcsó élelmiszerek közé, az igazsághoz azonban hozzátartozik az, hogy a boltban kapható készítmények árai nem igazán fedik a valóságot. Ha piacon járunk, gyakran belebotlunk olyan árusokba, akik saját, házilag készített tejtermékeket árulják, ám a vásárlók egy része irreálisan drágának találja őket.

Pedig, ha belegondolunk, egyáltalán nem azok, csak egyszerűen a boltokból nem szoktunk hozzá – illetve, mint említettük, már az üzletekben polcain heverő termékeket is sokallják. De, hogy mik a trendek, mennyire nyitottak az emberek az újdonságokra és mik befolyásolják az árakat, egy tápiószecsői kistermelőt, Magyar Zoltánt kérdezte meg az Agrárszektor.

5 év óta foglalkoznak sajtkészítéssel, 13 anyatehén tejét dolgozzák fel, kínálatuk pedig igen színes: friss tejtermékek – mint például joghurt, túró, tejföl, orda – mellett füstölt, illetve félkemény sajtok is megtalálhatóak natúr, valamint ízesített változatban is, melyeket a piacokon és különböző rendezvényeken árulnak. A legkelendőbb sajt a parenyica, de, mint kiderült, az újdonságokra is nyitottak az emberek, például: a házi vörösborda fűdetett félkemény sajt most az egyik sláger, a siker titka pedig egyszerűen annyi, hogy különleges, amire kíváncsiak az emberek.

Még a koronavírus-járvány sem okozott gondot

A pandémia alatt a piacok gondtalanul működtek, sőt, sokkal többen látogatták őket, mint a járvány előtt. Az emberek szívesebben mentek nyílt terekre, hiszen nagyobb biztonságban érezték magukat – arról nem is beszélve, hogy javarészt otthon készített, friss termékeket tudtak vásárolni. Egyedül az elmaradt rendezvények voltak azok, amiken meg lehetett érezni a hiányt, ezeket még a piacok sem tudták megfelelően ellensúlyozni. Mint kiderült, a vákuumsomagolás is sokat számított, hiszen a vásárlók a megszokottnál jobban figyeltek a higiénára, így az alaposabban csomagolt termékekre még nyitottabbak voltak. Azonban az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy itthon a minőséget termelő kisüzemek nem jutnak el minden emberhez.

Nagy a különbség a bolti és a kistermelői árak között

A sajtok nem a legolcsóbb élelmiszerek közé tartoznak, ám a bolti árak így sem teljesen fedik a valóságot. Elég, ha csak abba gondolunk bele, hogy 1 kilogramm sajt elkészítéséhez 10 liter tejre van szükség. Egy liter tejet pedig nagyjából 130 forintból lehet előállítani. Egy kilogramm parenyica viszont mintegy 5300 forintnál áll meg, hiszen a füstölés is extra költségekkel jár: élelmiszeripari fával kell füstölni, bükkfa fűrészporról, lassan, hideg füsttel. Ettől lesznek aranyszínűek és kellemes ízűek a sajtok. Továbbá, ebben a fajtában nincsen csersav, az összes többiben pedig van. Éppen ezért, még beszerezni is nehéz és igen költséges – mondta a szakember.

A kistermelői vagy házi készítmények pedig drágábbak ugyan, de így is szívesen megveszik, hiszen minőségi élelmiszerhez juthatnak a fogyasztók. Persze, akadnak olyanok is, akik szóvá teszik a különbségeket, de ez is elenyésző.

A pultoknál is tapasztaltuk már, hogy egy-egy vásárló megjegyzéseket tett, azt hitték, „lopni” akarunk, pedig ez értelemszerűen nem így van. Ezeknek a termékeknek ez az ára, cserébe jó minőségű, friss árut kaphatnak, amik 100%-ig természetes alapanyagból és nagy odafigyeléssel készülnek – mondta Magyar Zoltán.

Arról sem szabad elfeledkezni, hogy más tényezők is növelik az árakat, hiszen nemcsak a tej az egyetlen, ami a sajtgyártáshoz tartozik. Például, a teheneknek enniük kell, azaz takarmányra is sokat kell költeni, és ott van még az oltóanyag, a traktor, valamint a különböző alkatrészek – és ezekben még nincsen benne az a sok-sok órányi munka, amit bele kell fektetni az előállításba. Ha tehát minőségi, friss sajtokat és tejtermékeket szeretnénk elfogyasztani, érdemes sűrűn látogatni a piacokat, – ahol természetesen zöldséget, gyümölcsöt és más élelmiszereket is találhatunk – hiszen ezzel a hazai termelőket is tudjuk támogatni, valamint természetes alapanyagú termékek kerülhetnek az asztalunkra, még akkor is, ha többet kell értük fizetnünk.

Forrás: www.hellovidek.hu

Történelmi léptékű támogatás segíti a termelőket

2021. június 8.

Történelmi léptékű támogatást jelent a termelőknek, hogy a kormány az uniós agrártámogatások társfinanszírozási arányát 80 százalékra emelte - mondta az agrárminiszter a tárca tájékoztatása szerint kedden Mosonmagyaróváron, az állattartó telepek korszerűsítési pályázatainak okiratátadó rendezvényén.

Nagy István közölte, hogy az eddigi döntések alapján 540 pályázat 229,6 milliárd forint támogatást kapott, amiből Győr-Moson-Sopron megye 32 pályázattal, és 10,62 milliárd forint támogatással részesül. A tárcavezető a pályázói érdeklődést méltatva kiemelte, hogy a jelentkezés a járvány legnehezebb időszakára esett, de a gazdálkodók olyannyira nem zárkóztak be ekkor sem, hogy az igényekre tekintettel 50 milliárd forintról 260 milliárd forintra kellett emelni a keretet.

A miniszter hozzátette, hogy a források elosztásánál figyelembe vették a kisebb pályázók egyedi érdekeit, és számukra külön kiírásokat jelentettek meg. A 15 ezer eurós kisüzemi pályázathoz még önerő sem kell, és felülről nyitott, vagyis minden érvényes jelentkezés után jár a támogatás. A kisebb állattartó gazdaságok telepeinek fejlesztését szolgáló, 30 milliárd forint keretösszegű pályázat július 22-ig marad nyitva, lehetőséget adva állattartásra szolgáló épületeinek kialakítására, korszerűsítésére, az állattartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzésére - közölte.

Különleges pályázati lehetőségként emelte ki a külterületi helyi közutak fejlesztési felhívását, amelyre június 30-tól vidéki önkormányzatok, önkormányzati társulások nyújthatnak be kérelmet 300 millió forintos támogatásig. Az 50 milliárd forintos keret külterületi földutak korszerűsítésére, közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztésekre fordítható. Nagy István abban bízik, hogy a vidékfejlesztési források sokszoros eredménnyel hasznosulnak, erősítve a nemzetgazdaság egészét, és hozzájárulva a vidék megmaradásához. A várható hatások közül kiemelte a mezőgazdasági önellátás erősítését, ugyanis - mint fogalmazott - Magyarország nem függhet a behozataltól, de ehhez termelési, feldolgozási kapacitásokat kell építeni.

Értékelése szerint a járvány bebizonyította, hogy a mezőgazdaság nélkülözhetetlen, és megkerülhetetlen ágazat, a termelőket pedig köszönet illeti, amiért a legnehezebb hónapokban is dolgoztak. Az ellátás egyszer sem állt le, így mindvégig természetes maradt, hogy minden napra jutott magyar élelmiszer a családok asztalára - fogalmazott a tárcavezető a rendezvényen.

Forrás: www.kormany.hu

Hús, tojás, tej: ezért lesz minden folyamatosan drágább még egy jó ideig

2021. június 8.

A turizmus és vendéglátás újraindulása némi reménnyel kecsegtet, ugyanakkor az állattartók jelentős költségnövekedésének ellensúlyozásához mindez kevés. Továbbra is a hónapok óta tapasztalt gyors és jelentős gabonaár-emelkedés, ezzel az egekbe szökő takarmányozási költségek befolyásolják a piacot. A gabonaárak érdemi visszaesésére kevés az esély.

A gabona árát a tőzsdei, világpiaci folyamatok határozzák meg, most Kína húzza fel az árakat. A kínai gabonafelvásárlás pontos háttere nem ismert, de a legvalószínűbb, hogy a távol-keleti ország a sertésállomány jelentős növelésére tesz erőfeszítéseket - írja a Magyar Nemzet. Kínában ugyanis a sertésállomány jelentős részét kellett leölni az afrikai sertéspestis-járvány miatt.

A lap által megkérdezett ágazati szereplők kiemelték: egyelőre csak a belföldi turizmus élénkülésére lehet számítani, ám az érdemi fellendüléshez szükség lenne a nemzetközi turizmus újraindulására is. Az állattartók hónapok óta elkerülhetetlennek látják a megnövekvő költségek egy részének továbbhárítását a termékpályák további szereplőire. A fogyasztóknak ezért számolniuk kell némi áremelkedéssel, ugyanakkor a legtöbb húsfélénél ennek mértéke nem lesz akkora, ami komoly pluszkiadást jelentene a családoknak.

A tojáságazatra komoly kiadás vár. Az állattartó ketrecek teljes uniós tilalmaért indított polgári kezdeményezés eredményes volt, a brüsszeli döntéshozók és az Európai Parlament pedig nagy többséggel támogatja a kezdeményezést. Az uniós tilalom miatt a hazai tyúktartóknak egy évtizeden belül már másodjára kellene beruházniuk a teljes technológiaváltásba, az állattartókat érő támadások és a várható intézkedések pedig már sokakat elrettentenek a tevékenységtől.

Forrás: www.penzcentrum.hu

Marcaspone teszt: melyik milyen? És a legjobb? A tiramisuk királya – Nébih elemzés

2021. június 8.

Nem szabályozzák a szabványok Magyarországon az összetételét, ezért sokféle összetevője lehet ennek a kedvelt tejterméknek. Itthon főleg kétféle módszerrel előállított finomság kapható a boltokban. Ezúttal 18 mascarponét ízeletek a kóstolók, és vizsgáltak a Nébih szakemberei. Íme az eredmény.

A Szupermenta termékteszten a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakembereinek élelmiszerbiztonsági és -minőségi szempontból egyik termékkel sem akadt gondjuk, négy mascarpone esetében jelölési hibát találtak.

Mi is az a mascarpone?

Fontos beszélni már az elején a mascarponék előállításáról. A tiramusu alapanyaga, a mascarpone. A Magyar Élelmiszerkönyv tejtermékekre vonatkozó része nem tartalmazza a mascarpone termék előállítási követelményeit, illetve felhasználható összetevőit, így jelenleg sokféle készítési móddal és összetevővel találkozhatunk.

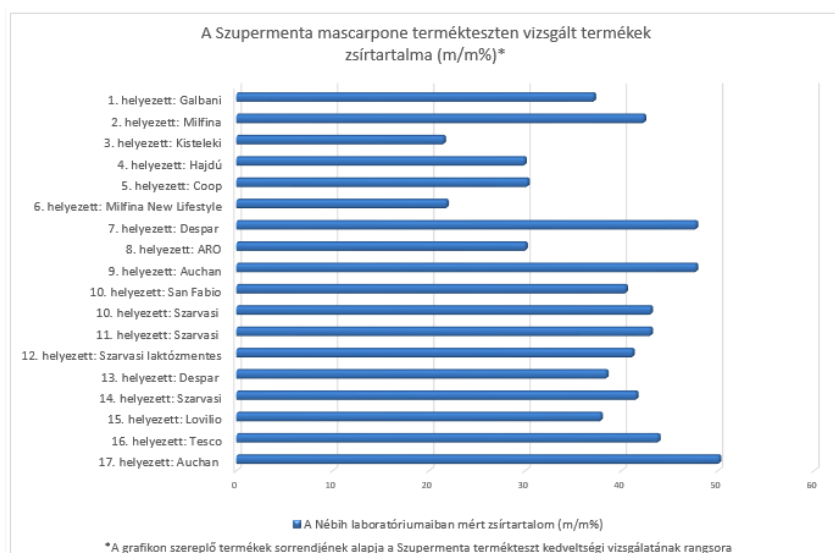
A hazai boltok polcain kétféle mascarpone típust található

Az egyik típus az, amelyet – a hagyományos receptúrát követve – kizárólag tejszínből, tejből készítenek valamilyen alvasztást elősegítő étkezési sav hozzáadásával. A terméktesztben szereplő 18 mascarpone közül 14 termék készült ezzel a módszerrel (12 esetben citromsav és 2 termékénél tejsav felhasználásával), amelyek közül csak két termék esetében használtak sűrítő adalékanyagot, illetve zselatint.

A másik típusba tartoznak azok a termékek, amelyek nem sav hozzáadásával készülnek. Ezek a tejszín vagy tej mellett például vaját, tejport vagy tejfehérje koncentrátumot is tartalmaznak, és a termék végső konzisztenciáját a hozzáadott módosított kukoricakeményítő, zselatin és/vagy egyéb sűrítő- és stabilizálószerrek biztosítják. A tesztben szereplő termékek közül 4 mascarpone tartozott ebbe a csoportba.

18 friss és krémes mascarponét tesztelt a Szupermenta. Nyolc külföldön gyártottat – hat olaszt, két osztrákot – és tíz hazai terméket vettek nagytíz alá az analitikus szakemberek. A vizsgált termékek zsírtartalma a laboratóriumi eredmények alapján 21,6-50,2 % között mozgott.

A jelölések pontosak voltak zsír tartalomra, a telített zsírsavakra, a szárazanyagra, a fehérjetartalomra, a GMO mentességre és az allergének tekintetében is.

A NÉBIH laboratóriumaiban elvégezték az élelmiszerbiztonsági és -minőségi vizsgálatokat, többek között ellenőrizték a hamisítás előfordulását, a tartósítószer-, a laktóztartalom és a mikrobiológiai vizsgálatokra is sor került. Ezzel nem találtak kivétlnivalót a hozzáértők.

Négy termék esetében azonban akadtak egyéb jelölési hibák, a tápértékjelöléssel, a nem megfelelően jelölt összetevőkkel és a mennyiség jelölésével kapcsolatban. A hibák miatt az érintett mascarponék forgalmazói ellen hatósági eljárás indult; a hatósági felügyelők élelmiszer-ellenőrzési bírságot szabnak ki, amelynek várható összege együttesen mintegy 150.000 forint.

A kedveltségi vizsgálaton ezúttal is szakértő és laikus kóstolók pontozták a termékeket:

Értékelésük alapján a dobogó legfelső fokára a Galbani Mascarpone Érelés nélkül készült, zsírdús, friss sajt állhatott, a második helyen a Milfina Mascarpone Tejszínes, zsírdús, friss krémsajt végzett, míg a harmadik helyet a Kistelegi Mascarpone krém Utóhőkezelt cukrászati és gasztronómiai készítmény érdemelte ki.

SZUPER nebih menta termékteszt				Mascarpone – 2021/5			
		kedveltségi rangsor	tömeg (g)	ár (Ft/kg)	kedveltségi pontszám		
1	Galbani Mascarpone	Érelés nélkül készült, zsírdús, friss sajt	250	3596	43,4	12	Szarvasi Igthőzmentes Mascarpone
2	Milfina Mascarpone	Tejszínes, zsírdús, friss krémsajt	500	1838	43,0	13	DESPAR Mascarpone
3	Kistelegi Mascarpone krém	Utóhőkezelt cukrászati és gasztronómiai készítmény	500	1998	40,7	14	Szarvasi Mascarpone
4	Hajdú Mascarpone	Utóhőkezelt cukrászati tejtermék	250	2156	39,8	15	Levillio Mascarpone
5	Coop Mascarpone	Utóhőkezelt cukrászati tejtermék	250	1996	39,4	16	Tesco Mascarpone
6	Milfina New Lifestyle Mascarpone	Csökkentett zsírtartalmú tejszínes készítmény	500	1838	38,5	17	Auchan Mascarpone
7	DESPAR Mascarpone	Zsírdús tejszínsajt	500	2338	37,5		
8	Aro Mascarpone	Utóhőkezelt, zsírdús, friss sajtkrém	1000	1999	36,5		
9	Auchan Mascarpone	Tejszínes, zsírdús, friss krémsajt (min. 80%)	500 ml*	2338 (Ft/liter)**	35,6		
10	SATN FIBRO Mascarpone	Zsírdús tejszínsajt	250	1836	35,3		
10	Szarvasi Mascarpone	Tejszínes, zsírdús, friss krémsajt	2000	2471	35,3		
11	Szarvasi Mascarpone	Tejszínes, zsírdús, friss krémsajt	500	2698	35,0		

Forrás: www.azuzlet.hu

Július 14-én újra megnyílik az állattartó telepek fejlesztését támogató felhívás

2021. június 9.

Az Agrárminisztérium újraindítja az „Állattartó telepek fejlesztésének támogatása” című pályázati kiírást – közölte Nagy István tárcavezető. Az újraindítást a 2020 őszén pályázható felhívás óriási sikere indokolja, így ismét lehetőség lesz az állattartók számára nagyobb léptékű beruházások megvalósítására. A támogatási kérelmek benyújtására 2021. július 14-től lesz ismét lehetőség.

Baromfitartók, sertéstartók, szarvasmarhatartók, juhtartók, kecsketartók, lótarok, nyúltartók, méhészek és még több más gazdasági haszonállattal foglalkozó állattartó számára ismét lehetőség nyílik arra, hogy támogatás mellett új állattartó telepet létesítsenek, meglévőt korszerűsítsenek, vagy az állattartáshoz kapcsolódó eszközöket, gépeket szerezzék be. A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy azok is részesülhetnek ismét támogatásban, akik számára eltérő megvalósítási hely kapcsán már korábban is megítélték a támogatást.

Az agrárminiszter hangsúlyozta, hogy a felhívás továbbra is a már megismert feltételrendszer mellett érhető el. A támogatási intenzitás főszabályként 50%-os, a támogatás összegére vonatkozó feltételek pedig változatlanok: az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimális összege célterületenként eltérően 5 és 100 millió Ft között változik, maximum 2 milliárd Ft.

Az újrainyitott felhívás részletei a www.palyazat.gov.hu oldalon ismerhetők meg.

Forrás: www.kormany.hu

Filléres termék, mégis keveset iszunk belőle: mi a baj a magyar tejjel?

2021. június 9.

Szakemberek szerint még mindig nem fogyasztunk elég tejterméket, annak ellenére sem, hogy tudjuk, számos jótékony hatással rendelkezik. Pedig az áruházak polcain rengeteg termék közül választhatunk, annak megfelelően, hogy milyen típust preferálunk. Cikkünkben most annak jártunk utána, hogyan alakult a tej ára az elmúlt években, illetve milyen támogatásokra számíthat az ágazat a közeljövőben.

Nem vesztett népszerűségéből a tej. A Központi Statisztikai Hivatal 2021-es, a Tej világnapja alkalmából megosztott elemzésében térnek ki arra, hogy a magyar háztartásokban 2010-ben fejenként átlagosan 4,5, 2019-ben 4,7 liter tejet ittak havonta. Az idősebbek ennél is többet fogyasztottak. Táblázatukból az is kiderült, hogy a magasabban képzettek gyakrabban fogyasztottak tejet vagy tejterméket 2019-ben, mint az alacsonyabb iskolai végzettségűek.

Forrás: KSH

Ahogy arról már korábban írtunk, a magyar lakosság tej- és tejtermék fogyasztása – tejegyenértékben mérve – az uniós átlag (250 kg) alatti, 165 kg körül mozog egy főre vetítve. Ezen belül fogyasztói folyadékejből 54-55 litert fogyasztott el átlagosan egy fő 2018-ban,

savanyított tejtermékből (joghurt, kefir, tejföl) pedig 13-14 litert. A sajt és túró fogyasztás együtt 7,9 kg volt fejenként, míg vajból és vajkrémből 1,2 kg fogyott.

A korábbi évekhez képest ezek a számok kismértékű emelkedést mutatnak, de még mindig elmaradnak az Európai Unió jelenlegi átlagfogyasztásától. A fogyasztói folyadéktej esetében a hazai fogyasztás elmaradás alapvetően nem is számottevő az uniós fogyasztáshoz képest, a feldolgozott, magas hozzáadott értékkel bíró tejtermékek fogyasztása ugyanakkor hazánkban jóval alacsonyabb.

A hivatalos ajánlások szerint naponta fél liter tej vagy ennek megfelelő tejtermék (pl. 10 dkg sajt, 5 dl kefir vagy joghurt, egy-egy krémtúró vagy más túródesszert, két szelet vajaskenyér stb.) fogyasztása javasolt mind a gyermekek, mind a felnőttek esetében (a pontos mennyiség kis mértékben függhet az életkortól, a nemtől, illetve a fizikai aktivitástól is). Számos kutatás, tanulmány áll rendelkezésre, amely a tej és tejtermékek fogyasztásának egészségre gyakorolt pozitív hatásait mutatja ki. A tej és tejtermékek koncentráltan tartalmazznak az emberi szervezet számára fontos és nélkülözhetetlen vitaminokat, ásványi anyagokat, ezért is tartjuk lényegesnek, hogy a tej pozitív élettani hatásaival már a fiatal generációt is megismertessük – magyarázta el Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója.

Mi a helyzet az árakkal?

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint 2020 decemberében az előző év azonos hónapjához képest a hazai előállítású tejtermékek közül emelkedett a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej (egyenként +4 százalékos), a 2,8 százalékos zsírtartalmú zacskós és dobozos friss tej (egyenként +3 százalékos), az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej (+2 százalékos) értékesítési ára. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos és az 1,5 százalékos zsírtartalmú pasztörizált ESL- (hosszan friss) tej egyenként 4 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban.

Csak az összehasonlítás miatt: az UHT tartós dobozostej (2,8%) ára 2000-ben 144 Ft volt, 2020-ra UHT 258 forintra emelkedett. A Pasztörizált ESL-tej (2,8%) tej ára 115 forintról 263 forintra emelkedett, míg a Pasztörizált ESL-tej (1,5%) 117 forintról 243 forintra.

Hogy mennyiért vehetünk ennek mentén dobozos tejet a boltokban? Hogy pontosabb képet kapjunk, megnéztük a nagyobb üzletláncok online kínálatát. A Spar polcain a 2,8 %-os UHT tejek 209-299 forint között, a 2,8 %-os ESL tejek 209-309 Ft, a zsírszegény 1,5 %-os ESL tejek 195-299 között mozognak. A Tesco kínálatában a 2,8 %-os UHT tejet 285-319 forint között kínálnak, a 2,8 %-os ESL tejet 199-309 forint között mozog, a zsírszegény 1,5 %-os ESL tejek pedig 199-299 között kaphatók. Az Auchan áruházaiiban 2,8 %-os UHT tejet 179-229 forint között vásárolhatunk, 2,8 %-os ESL tejet 199-309 forintért, a zsírszegény 1,5 %-os ESL tejet pedig 179-199 között.

Érdekességgé válhat, hogy a KSH beszámolójában azt is, hogy a teljes munkaidőben dolgozók 1 liter tej árát 2000-ben 19 perc, 2010-ben 14 perc, míg 2020-ban 9 perc munkával keresték meg.

Cél az ágazat fejlesztése, a tejfeldolgozók segítése

A magyar agrárpolitika elkötelezett a hazai tejtermelés és a tejfeldolgozás fejlesztése iránt, ehhez az idén minden eddigénél több forrást biztosít – mondta az agrárminiszter.

Nagy István versenyképességi feltételnek nevezte az uniós előírásoknak megfelelő, magas technológiai színvonalú állattartó telepeket, és üdvözölte, hogy a fejlesztésekre meghirdetett keretösszeget a jelentős érdeklődés miatt 50 milliárd forintról 260 milliárd forintra kellett emelni. A tejfeldolgozók két kiírásra is számíthatnak ebben a hónapban, a kisebb fejlesztéseikre egy 50 milliárd forintos, a nagyobb projektek megvalósítására pedig egy 200 milliárd forintos felhívás jelenik meg hamarosan.

Az agrárminiszter várakozása szerint a szarvasmarhatartásban csaknem 40 ezer férőhely létesülhet, korszerűsödhet, és összesen 400 ezer négyzetméter építmény jöhet létre, vagy újulhat meg a pályázatoknak köszönhetően.

A tárcavezető a rendkívüli mértékű támogatást azzal indokolta, hogy a tej rengeteg embernek jelent biztos megélhetést, és nélkülözhetetlen az egészséges táplálkozáshoz. A tejtermelés értéke tavaly 5 százalékos éves növekedéssel meghaladta a 207 milliárd forintot, míg a tejtermékgyártás csaknem 354 milliárdos termelési értéke az élelmiszeripari termelésnek majdnem a tizedét tette ki.

Magyarország tejből önellátó, a termelés mennyisége 2010 óta több mint 16 százalékkal bővülve elérte az évi 1,9 milliárd litert, miközben a fogyasztói tej behozatala a harmadára esett vissza – sorolta a miniszter. Hozzátette, hogy a termeléstől eltérően a fogyasztás még nem érte el az európai élmezőnyt, de az elmúlt években mind a tej, mind a tejtermékek fogyasztása nőtt, tavaly például átlagosan 6 százalékkal fejenként.

Nagy István úgy véli, hogy a keresletet a fogyasztói szemlélet formálásával tovább lehetne emelni, és üdvözölte, hogy a boltok kínálatában nő a magyar tej aránya. A miniszter a kiskereskedelmi láncokat arra kérte, hogy minél több belföldi tejterméket kínáljanak, a magyar fogyasztókat pedig arra, hogy ezeket vásárolják. A tej semmivel nem pótolható, teljes értékű, egyedülálló, mindenki számára értékes táplálék – hangsúlyozta.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke a beruházások jelentőségét emelte ki, megjegyezve, hogy az EU-tagállamok közül Magyarországon a legmagasabb a költségvetési társfinanszírozás aránya a következő vidékfejlesztési programban. Györfly Balázs úgy véli, hogy a pályázatok óriási lehetőséget jelentenek a tejágazat számára, de az érdekérvényesítést még erősíteni kell. Véleménye szerint az üzletláncoknak figyelembe kell venniük a termelés drágulását, a termelők pedig szükség esetén egységes fellépéssel érvényesíthetik az érdekeiket.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke elkerülhetetlennek látja, hogy a termelés növekvő költségei megjelenjenek a fogyasztói árakban. Istvánfalvi Miklós szerint ellenkező esetben az sem zárható ki, hogy csökken a belföldi előállítás mennyisége.

A tisztességes versenyhez – mint fogalmazott – hatékony piaci szabályozásra is szükség van, nem lehet például senkit piaci előnyhöz juttatni a fogyasztói árak jelentős mértékű eltérítésével, és nem szabad engedni az időhúzást az erőfölényben lévő kereskedő számára az ártárgyalások során. A terméktanács javaslatairól hamarosan az Agrárminisztérium fog dönteni – tette hozzá.

A tej terméktanács társelnöke kifejtette, hogy a Magyarországon jelentősnek számító termékekből a termelés fedezi az igényeket, tehát a fogyasztói tej, a tejföl, a túró, a vajkrém jellemzően belföldön készül, de a fejlesztéseket úgy kell alakítani, hogy más árucikkek is készülhessenek itthon. Szautner Péter az ízesített joghurtokat, és a minőségi sajtokat emelte ki, hiszen ezek ma még többnyire külföldről származnak. Hosszabb távon a fogyasztást, és a termékek feldolgozottságának növelését nevezte a tejágazat céljának. A tejtermék – mint fogalmazott – világszerte az egyik leggyorsabban fejlődő piaci kategória, de a fogyasztói igények folyamatosan változnak, amit a magyar termelők sem hagyhatnak figyelmen kívül.

Forrás: www.hellovidek.hu

Itt a kánikula! - Óvjuk a borjakat a kiszáradástól

2021. június 11.

A nyár berobbanásával a hőstressz egyre jobban érzékelteti hatását a szarvasmarha állományokban, a tehenek hűtése komoly odafigyelést igényel. A hőmérséklet emelkedésével azonban nem csak a tejelő, illetve szárazon álló állatok igénylik az extra gondoskodást, a borjakat is óvni kell a melegtől, mert a tomboló nyári forróságban hajlamosabbak a kiszáradásra.

A borjaknál a hőstressz kezelésének hiánya elhulláshoz vezet, de honnan tudhatjuk, hogy az állat kritikus állapotba került? A következő jelek figyelmeztetnek a kiszáradásra:

Az életerő jelei

Azok a borjak, akiknél a levertség és a gyengeség enyhe jelei mutatkoznak, illetve a szemük beesett, de még mindig szopnak, általában 6-8%-ban dehidratáltak.

Azonban azok a borjak, amelyek nem képesek felállni és hideg végtagokkal rendelkeznek, súlyos állapotban vannak, az ő esetükben 10-14%-os dehidratáltságról beszélünk. Az elhullás általában 14%-os kiszáradás esetén következik be.

Bőrrugalmasság vizsgálata

A bőr rugalmasságának megfigyelése egy gyors módszer a hidratáltság értékelésére. Csípjük össze a borjú nyakán a bőrréteget, és figyeljük meg hány másodperc szükséges a visszalapuláshoz. Ha a bőr kevesebb, mint 2 másodperc alatt ellapul, normális a hidratáltság. Ha az ellapulás 2-6 másodpercet vesz igénybe, a borjú körülbelül 8%-ban dehidratált, 6 másodpercen túl pedig 10%-ot meghaladó, súlyos a kiszáradással kell számolni.

Az íny színe

Az íny színe és a nedvesség a dehidratáció másik meghatározó jele.

A normális íny rózsaszín és nedves, míg a fehér, száraz íny kiszáradásra utal.

Magatartás

A kisgyerekekhez hasonlóan a borjak is ingerültek lesznek, ha túl melegük van. Ugyan a jelek nem biztos, hogy nyilvánvalók, az energiahányos vagy nehezen lélegző borjak hőstressznek lehetnek kitéve. A hőstressz egyéb vizuális jelei a következők:

- Csökkent mozgás
- Tátott szájú lihegés
- Csökkent takarmánybevitel
- Fokozott vízfogyasztás

A borjú viselkedése gyakran a legjobb indikátor, még akkor is, ha egyéb jeleket nem mutatnak.

Ha a borjakat noszogatni kell a felkeléshez vagy az iváshoz, gondosan figyeljük őket hogy nincs-e hasmenésük vagy egyéb kiszáradásra utaló fizikai tünetük.

Elektrolitkezelés

A kiszáradás miatt elvesztett folyadékok pótlásának egyik módja, hogy nagy mennyiségű elektrolitot juttatunk vissza a szervezetbe. Emellett természetesen folyadék bevitelre is szükség van. A hőstressz alatt álló, súlyosan beteg borjaknak naponta akár 20 liter vizet is igényelhetnek az elvesztett mennyiség pótlásához. A hőstressz alatt álló egészséges borjak naponta 6 és 12 liter vizet isznak a normál hidratálás fenntartása érdekében.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Az Egyesült Királyság kilépése jelentős hatással volt a kereskedelemre

2021. június 11.

A Bizottság június 7-én közzétett jelentése szerint az Egyesült Királysággal folytatott kereskedelem erőteljes visszaesése volt a fő oka annak, hogy az agrár-élelmiszeripari termékek uniós exportja és importja 2021 január-februárjában jelentősen csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz képest.

2021 januárjában és februárjában az EU mezőgazdasági és élelmiszeripari exportjának összértéke 28,5 milliárd euró volt (6% -os csökkenés 2020 azonos időszakához képest), míg az import értéke 12,5% -kal csökkent, elérve a 18,2 milliárd eurót.

Az Egyesült Királyság kilépése az Európai Unióból jelentős hatással volt az Egyesült Királysággal folytatott uniós mezőgazdasági és élelmiszer-kereskedelemre, az export értéke

1,13 milliárd euróval, az import pedig 1,38 milliárd euróval csökkent. Az USA-val folytatott kereskedelem is visszaesett, az export értéke 287 millió euróval csökkent, az import értéke pedig 191 millió euróval lett kevesebb. Az exportértékek további csökkenését regisztrálták Oroszországgal (-169 millió EUR, -13%), Japánnal (-141 millió EUR, -12%), valamint Szaúd-Arábiával (-90 millió EUR, -12%) és Egyiptommal (-89 millió EUR, -25%).

Az időszak során a legnagyobb exportnövekedést Kína könyvelhette el az előző évhez képest (+529 millió EUR, +22%). Ezt elsősorban a sertéshús (+239 millió EUR) és a gabonafélék (+124 millió EUR) uniós exportjának növekedése okozta. Nigéria (+84 millió EUR, +48%) következett a sorban, amit a búza exportjának bővülése eredményezett. Norvégia (+75 millió EUR, +10%), Chile (+57 millió EUR, +52%), Pakisztán (+37 millió EUR, +87%) és Ghána (+37 millió EUR, +47%) esetében is figyelemre méltó növekedés volt tapasztalható. Az Egyesült Királyság, az USA, Kína, Svájc és Oroszország voltak a fő célországok, ahová az uniós agrár-élelmiszeripari export közel 50%-a irányult.

Termék kategóriánként a legnagyobb visszaesést a búza (-223 millió EUR, -17%) szenvedte el az előző évhez képest, ezt követte a csecsemőtápszer (-214 millió EUR, -15%), a szeszes italok és likőrök (-123 millió EUR, -11%), a zöldség- és gyümölcskészítmények (-119 millió EUR, -10%), a friss és hűtött zöldségek (114 millió EUR, -10%) és a sajtok (-108 millió EUR, -11%). A legnagyobb növekedést 2021. január-februárban – az előző év azonos időszakához képest – a sertéshús (+124 millió EUR, +8%), a repce- és napraforgóolaj (+114 millió EUR, +24%), a hobbiállat eledel (+64 millió EUR, +8%), a levesek és szószok (+31 millió EUR, +9%), valamint az olajpogácsák (+22 millió EUR, +22%) mutatták. A bor, a sertéshús, a tészta- és pékáruk, a csokoládé és édességek, valamint a csecsemőtápszerek az EU-27 teljes agrár-élelmiszeripari exportjának több mint 26%-át tették ki.

Ami az importértékeket illeti, a legnagyobb mértékben a trópusi gyümölcsök (411 millió euróval csökkentek), a szeszes italok és likőrök (194 millió euróval csökkentek), valamint a pálma- és pálmamagolaj (187 millió euróval csökkent) behozatala csökkent. Másrésről az olajpogácsák (307 millió euróval nőtt) és a szójabab (126 millió euróval) jelentős importnövekedést ért el.

Forrás: www.nak.hu

Megjelent az élelmiszeripari üzemek fejlesztéseit támogató felhívás

2021. június 11.

Az Agrárminisztérium a „Megújuló vidék, megújuló agrárium” programja keretében 50 milliárd forint keretösszeggel meghirdette az élelmiszeripari üzemek kisléptékű fejlesztését célzó pályázatot – közölte Nagy István agrárminiszter. A felhívás alapján a támogatási kérelmek benyújtására 2021. július 7-étől lesz lehetőség.

A felhívás az élelmiszer-feldolgozási és borászati tevékenységhez kapcsolódóan eszközök, gépek, technológiai berendezések beszerzésére, illetve megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazására biztosít lehetőséget. Emellett élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódóan áruszállításra használható szállítójárművek beszerzése is lehetséges – emelte ki a miniszter.

Az agrárminiszter hangsúlyozta, hogy a biztonságos élelmiszerellátás stratégiai jelentőségű, ehhez pedig további műszaki fejlesztések szükségesek. Kulcskérdés a minőségi élelmiszertermelés szempontjából, hogy a hazai élelmiszer-előállítók folyamatosan fejlődjenek a legkorszerűbb technológiai lehetőségek alkalmazásával. Ennek a célkitűzésnek az eléréséhez járul hozzá a most meghirdetett felhívás, amelynek keretében a támogatás egyszerűsített módon igényelhető, a támogatási intenzitás főszabály szerint 50%-os, de ez egyes tevékenységekhez, régiókhoz és vállalkozásmérethez kapcsolódóan ez eltérhet.

A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy a pályázati kiírás keretében a vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke 100 millió forint lehet, minimum összege pedig nincs. A forrásra mezőgazdasági termelők, valamint mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások pályázhatnak. Érdemi többletpontot ér a minél hosszabb ideje folyamatosan végzett mezőgazdasági vagy élelmiszeripari tevékenység, a meglévő értékesítési kapcsolatokat igazoló szerződések megléte, a termékinnováció, vagy az élelmiszeripari szakképesítés.

A felhívás részletei a www.palyazat.gov.hu oldalon ismerhetők meg.

Forrás: www.kormany.hu

Mozzarella mínusz tehén

2021. június 14.

A New Culture nevű startup a feljövőben lévő tehén nélküli tejiparban tevékenykedik. Olyan mikrobákat állítanak elő, amelyek tejfehérjét állítanak elő „tehenek bevonása” nélkül. Céjaik közt szerepel, hogy 2023 végére tehén nélküli mozzarella dobjanak piacra.

Míg a növényi alapú „tejtermékek” palettája egyre szélesebb, a növényi alapú sajtok előállításuk akad, mivel nehéz reprodukálni a kazein tulajdonságait. Ez a tehéntejben az a fehérje, amely az olyan sajtok, mint a mozzarella nyúlóságáért felelős.

Míg számos kereskedelemben kapható termékben található növényi eredetű savófehérje, a kazeint sokkal nehezebb baktériumok segítségével, mikrobiális fermentációval előállítani.

Minderről az új-zélandi születésű Matt Gibson, aki Kaliforniába költözve megalapította a New Culture nevű céget. A vállalat mottója: Tehénsajt tehén nélkül. Ahogy arról a Foodnavigatornak beszámolt, a kazeint rendkívül nehéz fermentációs úton előállítani. Ennek ellenére az elmúlt 18 hónap alatt számos áttörést értek el az állatmentes kazeintermelés területén. Azzal pedig, hogy szignifikáns mennyiségű kazeinfehérjét tudnak előállítani, 100 százalékban a mozzarella előállítására koncentrálnak.

A genetikus és mikrobiológus végzettségű cégtulajdonos szintetikus biológiai technológiával DNS-szakaszokat ültet be baktériumokba, hogy hatékonyan „programozza” vagy „parancsolja meg” azoknak, hogy egy cukros közegben való etetést követően megkívánt fehérjét (alfa-, kapa- és béta-kazein) állítsák elő.

Ezeket aztán kazeinmicellákká vagy -fürtökké alakítják, amelyek már meglehetősen hasonlítanak a valódi tej kazeingömjére.

„Ezek adják egyébként a tej színét, „funkcionalitását”, tápanyagát és teszik alkalmassá az olyan sajtok készítésére is, mint a mozzarella, míg a savóból, amely csak ricotta vagy krémsajt készítésére alkalmas.” állítja a kaliforniai cég vezetője.

Ezután már csak olyan sókat adnak a készítményükhöz, amelyeket a tehéntej is tartalmaz, és ezután már csak hagyják, hogy a „természet” dolgozzon.

A mozzarellájuk állításuk szerint nagyon tiszta: állatmentes fehérje, növényi alapú zsiradék, kevés növényi alapú cukor, néhány só, egyéb mellett kalciumsók, vitamin és ásványi anyag van benne.

A cég egyébként az étkeztetésbe kíván betörni a termékével, mivel ott használják föl a legtöbb mozzarellát.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Támogatás elismert minőségrendszerek promóciós tevékenységéhez

2021. június 14.

Megjelent a „Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége” című pályázati felhívás. A pályázat fő célja, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. Az első benyújtási szakasz 2021. július 9-étől 2021. augusztus 9-éig tart.

Az érintettek támogatást kaphatnak az elismert minőségrendszerek Európai Unión belül megvalósuló tájékoztatási és promóciós tevékenységükhöz. Pályázatot jogi személyek, termelői csoportok, termelői szervezetek, termelői integrációs szervezetek vagy elismert szakmaközi szervezetek, valamint a minőségrendszer előírásainak megfelelő terméket előállítókat összefogó és minőségrendszert működtető szervezetek nyújthatnak be.

A pályázat fő célja, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek (földrajzi árujelzővel rendelkező borok, élelmiszerek, mezőgazdasági termékek, nemzeti minőségrendszerek és önkéntes mezőgazdaságitermék-tanúsító rendszerek) ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. További cél a magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése.

Támogatás igényelhető az Európai Bizottság elektronikus nyilvántartásában „Bejegyzett” státuszban szereplő, oltalom alatt álló elnevezések (pl.: Hajós-Baja, Izsáki Arany Sárfehér bor, Szentesi paprika, Alföldi kamillavirágzat, Kecskeméti barackpálinka, Rögös túró, stb.), a nemzeti minőségrendszerek (pl.: Kiváló Minőségű Élelmiszer) és az önkéntes mezőgazdasági-termék tanúsító rendszerek tájékoztatási és promóciós tevékenységére. Az egy kedvezményezett által igényelhető, vissza nem térítendő támogatás összege a borászati termékekhez kapcsolódó tevékenység esetén minimum 2 millió Ft. maximum 3 milliárd Ft. A többi termékhez kapcsolódó célterület esetén minimum 2 millió Ft. maximum 2 milliárd Ft. A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 70 %-a. A felhívás keretösszege 8,71 milliárd Ft.

Az elektronikus kérelembenyújtási felületen lesz lehetőség a támogatási kérelmek elkészítésére és beküldésére. A felhívás részletei a www.palyazat.gov.hu oldalon ismerhetők meg.

Forrás: www.kormany.hu

Ezért választják a hazai termékeket az élelmes vásárlók: őket nem lehet egykönnyen átejtetni

2021. június 18.

Egy új, reprezentatív felmérése alapján a megkérdezettek 84,2 százaléka említette az eredetmeghatározás segítőjeként a védjegyeket, míg például az ismert, magyaros hangzású márkanevet csak 32,8 százalékuk hozta szóba. Ez pusztán annyit jelent, hogy a hazai vásárló már pontosan tudja: nem minden magyar márka készül itthon, ám amire ráírják, hogy Magyar vagy Hazai Termék, annak az eredetével tisztában vannak. Az is kiderült: nem feltétlenül a honi logók miatt, de jelentősen, 32,2 százalékra nőtt azok aránya, akik magyar produktumot vettek a járvány alatt.

Ennek persze pszichológiája is van, hiszen a vírus is „importtermék”, a magyarok pedig bíznak a hazai piacon és az itteni szigorú élelmiszer-biztonsági szabályokban, amelyek garantálják a termékek biztonságosságát - írja a Figyelő. Továbbá a pandémia időszakában

vezető topikként szerepelt a sajtóban az úgynevezett lokális beszállítói csatornák erősödése, valamint fontos volt, hogy a magyar vásárló, a hazai gazdaságot erősítendő, honi árut vásároljon.

A Magyar Termék Nonprofit Kft. reprezentatív felmérése szerint két, a tulajdonságaiban és az árban megegyező produktum közül a válaszadók 80,6 százaléka a magyart választja a külföldivel szemben és 36,6 százalékuk még 10 százalékos felárat is hajlandó fizetni a hazai termékért. Az erős lojalitásnak azonban van némi hátulütője is, hiszen ma jól látszódik a gazdaság több szegmensében, hogy a magyar termék, szolgáltatás, a hazai hozzáadott érték olyan branddé vált, amely képes a drágulásra. A most aktuális turizmus területén például a honi szolgáltatások ára indokolatlanul emelkedett – ez összességében egyelőre nem zavaró a fogyasztóknál, viszont középtávon inflációt generál - írja a lap.

Forrás: www.penzcentrum.hu

Kiderült, mi lehet az Aldi, Lidl, Tesco csodafegyvere: ez döntheti el a boltháború sorsát?

2021. június 18.

Már fél éve is annak, hogy Lázár János bejelentette, hogy kiszorítanák a nem magyar tulajdonú kiskereskedelmi láncokat a hazai piacról, azóta kiemelt fontosságú téma lett, hogy ez a protekcionista politika hogyan hat majd a vásárlókra. Ráadásul a vásárlási szokások is nagyban megváltoztak többek között a pandémia és az előretörő környezettudatosság hatására. A magyar vásárlók több mint fele nyilatkozott úgy a Pénzcentrum legfrissebb kutatásában, hogy számára fontos szempont, hogy magyar élelmiszert vegyen a boltban külföldi helyett. Lapunk olvasóinak arról is megvan a véleményük, hogy sok vagy kevés a magyar termékek aránya a boltok polcain, milyen típusú élelmiszerből látnának szívesebben több hazait a polcon, vagy mivel tudnák a kereskedők arra motiválni őket, hogy a magyart válasszák.

A Pénzcentrum is kiemelten foglalkozott azzal, hogyan hat majd a boltok ellen indított háború a dolgozókra, illetve a vásárlókra. Kisebb szavazásokon meg is kérdeztük olvasóink véleményét arról, hogy fontos-e számukra, hogy a bolt ahol vásárolnak, milyen tulajdonban van, illetve hogy vásárláskor fontos-e nekik, hogy magyar termékeket vegyenek. Kiderült, hogy a magyar vásárlóknak valóban egyre fontosabb, hogy hazai termékek közül választhassanak, nemcsak azért, mert pl. frissebb az a gyümölcs, amit a szomszéd megyéből hoznak, mint amit több ezer kilométerről, hanem a fenntarthatóság is fontos szempont lett. Az viszont úgy tűnik már kevésbé fontos a magyar vásárlóknak, hogy az üzlet is magyar kézben legyen, ahol költenek.

Időközben egy Nébih-kutatás is napvilágot látott, mely szerint csökkent a magyar termékek aránya a diszkontok, hipermarketek polcain. Lapunk ezért a hazai boltláncokat is megkérdezte arról, hogy ők hogyan látják a helyzetet. Kiderült, hogy a boltok polcain nagy arányban fordulnak elő magyar termékek, és a cégek stratégiájának egytől egyig része, hogy növeljék a magyar beszállítók arányát, fenntarthatóbban működjenek, és szélesítsék a magyar termékek kínálatát.

A vásárlók szempontjait előtérbe helyezve készült interjúnk is a témában: Dr. Kozák Tamás, a Magyar Közgazdasági Társaság Kereskedelmi Szakosztályának elnöke, a BGE Kereskedelem Tanszékének vezetője segítségével arra kerestük a választ: valóban minden esetben támogatja-e a gazdaságot, ha helyi termékeket veszünk, fenntarthatóbb-e a kistermelő, mint a nagyvállalat, vagy számít-e bármit, milyen tulajdoni háttérű a kedvenc boltunk. Vas Dóra, a Magyar PR Szövetség (MPRSZ) etikai bizottságának elnöke pedig arról beszélt lapunknak korábban, hogy a tudatos vásárlói döntések miként befolyásolhatják a világban körülöttünk zajló folyamatokat lokális és globális szinten.

A Pénzcentrum a boltláncok, és szakértők megkérdezésén túl kíváncsi volt az olvasók meglátásaira is. Mit gondolnak a magyar termékek körüli vitáról, fenntarthatóságról, minőségről, a boltok stratégiájáról, lokálpatriotizmusról és még sok kérdésről. Az alábbiakban a kutatás főbb eredményeit közöljük, amelyeket még egy-egy témára fókuszálva részletesebben is ki fogunk elemezni a következő hetekben.

A legfontosabb szempont

Úgy tűnik, a magyar vásárlók számára már nem az ár a legfontosabb szempont az élelmiszer-vásárlás során. A válaszadóink 94,5 százalékának *inkább* vagy *nagyon fontos* a **minőség és íz**, míg az ár 77,5 százalékuk számára nem közömbös. Ezeket a szempontokat a fenntarthatóság, környezettudatosság követi (62,4%), utána pedig az egészségre gyakorolt jótékony hatást (58,6%) tartották inkább vagy nagyon is fontosnak. Csak ezek után következik a származási hely - tehát például az, hogy magyar-e a termék -, 52,5 százalékkal.

Az, hogy kedvelt márkát válasszon a válaszadók 48 százalékának fontos szempont, ahogy az is, hogy kedvelt bolt vagy kereskedő terméke legyen 44,5 százalékban. A fair trade minősítés (39,6%), a vegetáriánus, vegán (11,4%), vagy kóser, halal elkészítési mód (5,5%) már kisebb súllyal esik a latba.

Arra külön kitért a kérdőív, hogy mennyire ítélik fontosnak az olvasóink, hogy magyar terméket vásároljanak. Szinte hajszálra pontosan ugyanannyian tartják ezt nagyon vagy inkább fontos szempontnak, mint akik szerint a termékek származása lényegi szempont volt az előző kérdésnél: 52,5 százalék. A nők között több válaszadó akadt, akinek ez mérvadó szempont: 57,6 százalék, míg a férfiak között 47,6 százalék az arány. Külön megvizsgáltuk, a nyugdíjas válaszadók válaszait: közülük 46,2 százalék jelölte az *inkább* vagy *nagyon fontos* lehetőséget a kérdésre.

A teljes munkaidőben dolgozók 54,9 százaléka ítéli fontos szempontnak, hogy magyar terméket vesz-e, ez magasabb, mint az összes válaszadó átlaga, viszont a fiatalabb korosztály (35 éven aluliak) körében ez még lényegesebb szempontnak számít (55,8%). A nők azonban még is vezetnek.

Miért választjuk a magyart?

Annak, hogy miért részesíti előnyben a magyar termékeket a külföldiekkel szemben, számos oka lehet a lokálpatriotizmustól kezdve, a frissességen át, a magyar gazdaság támogatásának igényén keresztül a fenntarthatósági szempontokig. A válaszadók számára érdekes módon a legnagyobb motivációt a magyar termelők, vállalkozások támogatása jelenti - 49,3 százalékuk nevezte meg egyik okként. Az ár-érték arány (43,2%) és a minőség (41,6%) szintén lényegi szempont.

Viszont a környezettudatosságot, fenntarthatóságot csak 26,1 százalék jelölte - annak ellenére, hogy az első kérdésben ez a szempont 62,4 százalékban fontos volt a válaszadóknak. Ez valószínűleg azt jelenti, nem érzik eléggé fenntarthatónak a magyar termékeket a kisebb karbonlábnyom ellenére sem. Ezt erősíti meg a szabad szavas válaszok között található meglátások is. Az egyik ilyen a csomagolást említi, mint problémát:

Amikor azt látom hogy két zöldség vagy gyümölcs közül, ha az egyik magyar a másik külföldi, de a magyar előre csomagolt, és a csomagolás túl nagy méretű akkor nem szívesen választom azt tudva hogy csak eldobnám. A külföldi gyümölcsök többsége lédig és darabra lehet vásárolni. Jobban örülnék ha ez a helyzet a fordítottja lenne. Ugyanolyan minőségű magyar és külföldi termék közül azt választom aminek kevesebb a környezetszennyező csomagolása - írta például egy 25-34 év közötti megyeszékhelyen élő férfi válaszadónk. Voltak még akiket a hazaszeretet (14%) is befolyásol - tehát érzelmi alapon döntenek a magyar termékek mellett, míg 10-ből 1 vásárló nem bíz meg a külföldi termékekben (10,5%).

A szövegesen megfogalmazott válaszokból egy nagyon erős tendencia rajzolódik ki, mégpedig az, hogy sokan kezdik azzal a feltétellel, hogy a magyar és külföldi terméknek

közel azonos árúnak és minőségűnek kell lennie. Ha ez a feltétel teljesül, akkor egyéb motivációk alapján a magyar termék mellett döntenek többnyire, akik kifejtették bővebben is a véleményüket. Egy fővárosi, 50-64 év közötti nő például az írta:

Ha egy termékféleségnél a hazai és az importból származó áru azonos/hasonló minőségű és a magyar áru nem drágább (vagy csak egy kicsivel drágább) a külföldinél, akkor a hazait választom, mert a hazai valószínűleg frissebb (rövidebb szállítási út) és ezzel a hazai termelőket támogatom, ami fontos az ország gazdasága szempontjából.

Ez a kikötés köszön vissza egy fővárosi, 65 év feletti férfi válaszában is, aki az írta: "Egy azonos minőségű és hasonló áru között a hazait választom, mert támogatom a hazai ipart, a hazai munkahelyeket, mert szeretem a magyar ízeket." Sokan kiemelték, hogy a hazai termékek frissebbek, jobb az ízük, azonban azt is rengetegen állították, hogy a magyar termék gyakran drágább, mint a külföldi gyártmány.

Kevés pénzt kell beosztanom. Vennék magyart szívesen, de az drága nekem sajnos - írta egy 65 év feletti nő egy Baranya megyei községből. A válaszokban is visszaköszön, hogy a fiatalok is fontosnak tartják a magyar termékek vásárlását, nem csak az idősebb korosztály. Egy Szabolcs-Szatmár megyei faluban élő középiskolás lány szerint a magyar termékek egy része minőségben meghaladja a külföldről importált termékek nagy részét.

A kistermelők odafigyelnek arra, hogy megfelelő minőségű áruk kerüljenek a polcaikra, egészen megfizethető áron. A környezettudatosság lényegesen kihat az ételkészítés- és élvezeti cikkekre is. Számomra ez nyomós ok a magyar termékek vásárlása mellett - írta. Nem mindenki hisz azonban abban, hogy mindenképpen a magyar termelőket kellene támogatni, hiszen lehet hogy a "magyar barackot" román vendégmunkások szedték le napszámban, míg a külföldi tulajdonú gyárban, boltban magyarok dolgoznak:

Nem hiszem, hogy a protekcionizmus hosszú távon jót tesz a magyar gazdaságnak. Az EU-n belül mindenki azt termelje, amit jobban tud. EU-n kívülre nagyobb vámokat. Miért támogassam jobban a vendégmunkásokkal dolgoztató külföldi tulajt egy határon túli magyar tulajdonban lévő határon túli magyarokat foglalkoztató üzemmel szemben? - fejtette ki véleményét a témáról egy megyeszékhelyen élő, 25-34 év közötti férfi válaszadó.

Kevés vagy sok a magyar termék a polcokon?

Az egy dolog, hogy felmérjük, kiszámoljuk, mekkora arányban vannak a boltok polcain magyar élelmiszerek, az viszont más kérdés, hogy a vásárlóknak ez az arány így megfelel, kevésnek tartják, vagy úgy hiszik, sok a magyar termék, de lehetne még több. A válaszadóink 6 százaléka úgy látja, kifejezetten sok a magyar termék a boltokban, míg 12 százalék ennek ellent mond: szerintük egyértelműen kevés a magyar élelmiszer. Legtöbben azok vannak, akik szerint lehetne valamivel több magyar élelmiszer (31,3%), viszont 28 százalék szerint éppen megfelelő a külföldi és hazai termékek aránya.

Az már fogósabb kérdés, hogy mivel lehetne arra ösztönözni a vásárlókat, hogy meg is vegyék a magyar termékeket. Az egy dolog, hogy folyamatosan növelik az arányt, mert önmagában az, hogy hazai, még kevés vásárlót motivál, hogy megvegye az élelmiszert. Ebből a kérdésből kitűnik, hogy mégsem tűnt el a magyarok árérzékenysége: a legtöbb válaszadó (60,4%) azt várná, legyen jobb áron a hazai termék, mint a külföldi. A jobb minőséget (56,2%) és nagyobb választékot (42,9%) is sokan preferálnák. Népszerűek lennének a helyi kistermelők ismert, kedvel termékei is, ha megjelennének a diszkontok polcain (42,4%).

Vannak viszont, akiket semmivel sem lehetne motiválni, hogy hazait vegyenek. "A magyar termék garancia a rossz minőségre, így ha tehetem akkor nem vásárolok magyar terméket. A >>nemzettudat<< meg >>hazaszeretet<< nem ízesíti meg az ételt, nem is teszi egészségesebbé és nem is teszi olcsóbbá" - írta egy megyeszékhelyen élő 50-64 év közötti férfi.

Bár kevesebben választották, mégsem elhanyagolható arányban azokat a válaszokat, amelyek arra utalnak: a vásárlást jobb tájékoztatással lehetne motiválni, és ez a szöveges válaszokban

is sokszor megjelent. A termék származási helyének egyértelműbb jelzésétől a beszállítókkal készült interjúkon át a külön magyar polc kialakításáig sokféle motiváció létezne, amelynek a kulcsa a kommunikáció a kereskedők részéről.

A saját márka árban megfelel, de a jelzéseket keresnem kell egy-egy csomagoláson arra vonatkozóan hogy hol termelték. Annyi mindent kell ma már egy csomagoláson feltüntetni, hogy picik a betűk, keresni kell a magyar szöveget és pont a lényeget nem lehet elolvasni - írta egy 50-64 év közötti fővárosi nő. Egy 65 év feletti budapesti férfi szintén korrekt tájékoztatást és minőséget vár:

Mifelénk kizárólag "mézédes" dinnye, barack, eper, stb., "Vecsési káposzta" kapható, ahelyett, hogy a termék fajtáját tüntetnék fel.

Nagyon kis arányban, de a kitöltők között megjelent az igény rá, hogy legyen több magyar vegán termék - úgy tűnik ez egy piaci rés, hiszen a vegánok jellemzően más fenntarthatósági szempontokat is figyelembe vennének a vásárlásaikkor, ha tudnák azt érvényesíteni.

A favorit a magyar zöldség, gyümölcs

Arra is rákérdeztünk, hogy mely terméktípusokból látnának még több hazai árut a boltokban: a válaszadók egyértelműen a zöldségek (81,5%) és gyümölcsök (80,5%) részlegén várna változást. Ezeket a kategóriákat a nyers húsok (58,9%), tejtermékek (58,8%) és tojás (58,3%) követte nagy lemaradással. Legkevésbé a müzli, kukoricapehely, puffasztott rizs, élesztő és az alkoholos italok terén érezték szükségesnek a válaszadók, hogy nőjön a hazai termékek kínálata.

A válaszadók által megadott választási lehetőségek közt szintén előfordult a vegán termék, a fagylalt, és kifejezetten a hal, amelyek az eredeti kérdésben nem szerepeltek.

Összegzés

A felmérés eredményei arra engednek következtetni, hogy az igény megvan a vásárlók részéről arra, hogy nőjön a magyar termékek választéka a boltok polcain, hogy könnyebben megállapítható legyen egy-egy termékről, honnan származik, vagy hogy a kedvenc boltlánc tegyen a fenntarthatóságért és a lokális gazdaság támogatásáért. Azonban ezeknek az igényeknek megvannak a maguk korlátai is.

A legtöbb kifogás a magyar termékek árára, minőségére érkezett: a válaszadók hiányolják a külföldihez hasonlóan olcsó és jó minőségű termékeket. A másik gond a tájékoztatás hiányossága, és részben a bizalom hiánya is. A vásárlók sokszor nem tudják egyértelműen eldönteni csomagolás alapján, hazai terméket tartanak-e a kezükben - és vannak esetek, amikor nem hisznek a csomagolásnak. Az átcsomagolási botrányok a múltban megágyaztak a bizalmatlanságnak.

A szöveges válaszokból kiderült az is, hogy hiába lenne sok válaszadónak fontos, hogy magyar terméket vegyenek, egyszerűen nem engedhetik meg maguknak azt a "luxust", hogy az ár mellett más szempontot is figyelembe vegyenek. Ezért akkor vesznek magyart, ha az a legolcsóbb.

Talán nem fillérekből kellene gazdálkodnia egy embernek, s akkor talán megtudná venni az átlag, a magyar terméket - írta egy Komárom-Esztergom megyei városban élő 50-64 év közötti nő. Gyakran a kereskedőkön csapódik le az ebből az okból érzett elégedetlenség: sok panasz érkezett a drága termékekre. Megjelent viszont egy másik nézőpont is, amely szerint nem a diszkont árai magasak, hanem a keresetek az alacsonyak.

A felmérés eredményeit további cikkekben dolgozzuk majd fel, részletesen kitérve arra, mit várnak az egyes boltláncoktól a vásárlók, miben tér el az aktív korú és a nyugdíjas korosztály gondolkodása a magyar termékek témában, illetve a vidékiek vagy a Budapestiek veszik szívesebben a hazait. A részletes elemzéseket a következő hetekben jelentetjük meg.

A felmérésről

A Pénzcentrum kérdőívét 2021. április 8-a és június 11-e között 1024-en töltötték ki, nagyjából fele-fele arányban, 50,5 százalékban férfiak 49,5 százalékban nők. A válaszadók

3,1 százaléka 25 éven aluli, 13,7 százaléka 25-34 év közötti, 31,5 százaléka 34-49 év közötti, 30,5 százaléka 50-64 éves volt. A 65 év felettiek aránya 21,2%. A válaszadók 35,3 százaléka fővárosi, 40,1 százaléka városban, megyeszékhelyen él, 14,5 százalék pedig falun, községben.

A teljes munkaidőben dolgozók aránya 52,8, a nyugdíjasoké 25,4 százalék. 4,4 százalék dolgozott részmunkaidőben, 2,2 százalék volt GYED-en/GYES-en, és 6,9 százalék szabadúszó, vállalkozó volt. A tanulók aránya 2,6 százalék, a munkanélkülieké 2,3. A válaszadók 52,3 százaléka végzett főiskolát, vagy egyetemet, 14,4 százaléknak a legmagasabb végzettsége OKJ vagy szakképzés, 28,3 százaléknak középiskola vagy gimnázium.

Forrás: www.penzcentrum.hu

Bővült a Hungarikumok Gyűjteménye és a Magyar Értéktár

2021. június 22.

Hungarikum lett a máriapócsi nemzeti kegyhely és búcsú, az 1568-as vallásszabadsági törvény, a karikás ostor, továbbá 11 új elemmel bővült a Magyar Értéktár - jelentette be a Hungarikum Bizottság keddi ülése utáni sajtótájékoztatón Budapesten az agrárminiszter.

Nagy István szerint a Hungarikumok Gyűjteménye olyan elemekkel gyarapodott, amelyre a magyarság mindig büszke lehet. Máriapócs a leglátogatottabb kegyhelye az országnak, évente több mint félmillióan keresik föl, II. János Pál pápa is meglátogatta. A település templomát 2005-ben Erdő Péter budapest-esztergomi érsek nemzeti szentéllé nyilvánította - tette hozzá. A tárcavezető szerint az erdélyi Tordán 1568-ban tartott országgyűlés olyan törvényt hozott, amely az akkori Európában példátlan mértékben biztosította a vallásszabadság jogát, és évszázadokra biztosította a békés felekezeti együttélést.

A karikás ostor - mint fogalmazott - a magyar népművészet kiemelkedő értékeként, a pásztorművészet jeles hagyatékaként került a Hungarikumok Gyűjteményébe. Kidolgozására a készítőik különös gondot fordítottak, ezért vitathatatlanul helye van a nemzeti értékek között - indokolta a döntést.

Nagy István abban bíz, hogy a hungarikumok nyilvántartása erősíti a nemzeti önazonosságot, és a magyar közösségek összetartását. Az értékmentés a jövő alapja, és a hungarikum pályázatok népszerűsége is jelzi, hogy a 21. században ez egyre fontosabb - hangsúlyozta.

A Magyar Értéktár bővítését a kiemelkedő nemzeti értékek felügyeletéért felelős miniszteri biztos ismertette. V. Németh Zsolt a közölte, hogy a Hungarikum Bizottság döntése alapján egyedi elbírálás nélkül része a Magyar Értéktárnak a Magyar Örökség Díj kitüntetettjeinek lezárt életműve, az uniós oltalom alatt álló, földrajzi árujelzővel rendelkező termékek és az EU által elismert hagyományos különleges termékek. Kiemelkedő nemzeti értéké lett továbbá a magyar citera és citerajáték, a Kárpát-medence hagyományos fejfái, a székelykapuk, a Rákóczi-túros, a tokaji írótabor, a Teqball, a Szentkirályi ásványvíz, valamint a Zema porcelánékszer.

A miniszteri biztos szerint a korábbiakhoz hasonlóan a Magyar Értéktár új elemei is egyedi, vonzó magyarságképet jelenítenek meg. Kiválasztásuk fontos szempontja, hogy ne csak a magyarság múltjára, hanem a jelenére is utaljanak - tette hozzá.

Forrás: www.kormany.hu

Összeállt a két tejóriás - A Dale Farm ellátási szerződést kötött az Arlával

2021. június 24.

Az Egyesült Királyság két legnagyobb tejipari vállalata, a Dale Farm és az Arla Foods első alkalommal társult egy jelentős ellátási partnerség keretében.

Az észak-írországi székhelyű Dale Farm a dániai központú Arla Foods Ingredients-t látja majd el tejsavófehérje-koncentrátummal, amelyet anyatej-helyettesítő tápszerek és a fogyasztók egészségét szolgáló összetevők hozzávalójaként fognak használni.

A Dale Farm mostanáig tejsavó fehérjét főként csak sporttáplálkozási termékekben történő felhasználásra szállított, így ez a szerződés új pozícióba helyezi a vállalkozás ezen tevékenységét a csecsemő tápszer piacon.

Chris McAlinden, a Dale Farm vállalatcsoportjának üzemeltetési igazgatója elmondta: „Ez az Arlával fennálló partnerség kiváló lehetőséget jelent arra, hogy növeljük jelenlétünket a tejsavófehérje globális piacán, mely hozzáadott értéket jelent vállalkozásunkban a gazdatulajdonosok számára.”

„Tekintettel arra, hogy a Dale Farm és az Arla is szövetkezet, ez a partnerség jó hír azoknak a tejtermelőknek, akik mindkét vállalkozásban érdekeltek.”

"A közös munkával együttes szakértelmünket és technológiánkat felhasználva magas színvonalú speciális összetevőt hozunk be a tejsavófehérje globális piacára, mely a jövőben lehetőséget teremt az exportpiac növelésére."

Az ellátási lánc az Arla Foods Ingredients alelnöke, *Povl Friis* hozzátette: „Az Arla Foods Ingredients nagy örömmel tölti el a Dale Farmmal kötött új partnerség, mely mindkét vállalkozást jövedelmezővé teszi és ezáltal értéket teremt a gazdatulajdonosok számára."

"A két vállalat közös elképzeléssel rendelkezik arról, hogyan lehet kiváló minőségű összetevőket kifejleszteni a globális piacok és az Arla számára, mellyel jelentős lépést tehetünk az összetevő anyagok piacán."

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Növekszik a hazai termékek aránya a közétkeztetésben

2021. június 24.

A közétkeztetésről szóló 676/2020 (XII. 28.) Kormányrendelet – amelynek szabályait a 2021. szeptember 1-jét követően megkezdett közbeszerzésekre kell alkalmazni – fő célja a közétkeztetés minőségének javítása – jelentette ki Erdős Norbert élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár a SMARTCHAIN I. REL Expo és konferencián, Gödöllőn.

Hozzátette, a rendelkezés értelmében a közétkeztetésben 2022-től legalább 60 százalékban rövid ellátási láncban beszerzett termékeket kell használni, amely lehetővé teszi, hogy jó minőségű, hazai élelmiszerekből készült ételek kerüljenek a fogyasztók asztalára. 2023-tól ezt az arányt 80 százalékra kell növelni, amely megfelelő felkészülési időt ad az ellátási láncok és a konyhák átállítására. A kormány fontos célkitűzése a rövid élelmiszer-ellátási lánc fejlesztése, amely keretében fő szempont a hazai kistermelők, őstermelők és élelmiszer előállító KKV-k helyzetbe hozása, ezzel a vidéken élő emberek életszínvonalának növelése, valamint a magyar emberek ellátása jó minőségű, megbízható élelmiszerekkel.

Kifejtette, a közétkeztetésre vonatkozó közbeszerzési eljárások elbírálásakor kizárólag ár alapon döntenek, a minőségi és fenntarthatósági szempontokat szinte teljesen figyelmen kívül hagyva. Ennek megváltoztatása érdekében az ajánlatkérő már nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként. A rendelet emellett meghatározza a helyi élelmiszer termék és a közétkeztetési rövid ellátási lánc fogalmát. A

helyi élelmiszer termékek, valamint a közétkeztetési rövid ellátási láncból származó termékek tekinthetők „hazai” termékeknek.

A rendelet továbbá azon – a közétkeztetésre vonatkoztatható – értékelési szempontokat határozza meg, amelyek elősegítik a közétkeztetés minőségi javulását: a hazai termék mennyiség nagyobb arányú vállalása, a szállítási idő hossza, az öko és címkés termékek aránya, a diétás étkeztetés biztosítása, a jogszabályban előírt arányon felüli zöldség- gyümölcs és teljes kiőrlésű gabonaalapú élelmiszerek használata, valamint a fogyasztói visszajelző rendszerek használata – folytatta.

Amellett, hogy a helyi gazdák állandó piachoz jutnak, a tervezet klímavédelmi célokat is szolgál, hiszen az alapanyag kisebb távolságot tesz meg, amíg eljut a fogyasztó asztaláig, kisebb a feldolgozottság mértéke, valamint kevesebb tárolásra és csomagolóanyagra van szükség – tette hozzá Erdős Norbert.

Az államtitkár emlékeztetett, a Smartchain H2020 projekt eredményeiből kirajzolódik, hogy a magyar embereknek is fontos a helyi termékek fogyasztása, ezáltal pedig a gazdaság fejlesztése.

Forrás: www.kormany.hu

Álljunk ki együtt a magyar gazdákért!

2021. június 25.

Május végén felfüggesztették a Közös Agrárpolitika reformjáról szóló tárgyalásokat Brüsszelben. Bár a tagállamok ezúttal egységesen léptek fel a gazdálkodók érdekében, az Európai Parlament baloldali liberális képviselői semmibe vették a javaslataikat.

A brüsszeli bürokraták és az Európai Parlament a gazdák számára olyan teljesíthetetlen követelményeket akarnak meghatározni, amelyekkel korlátlan előnyökhöz jutnának az Európai Unión kívüli országok. Az új javaslatok számos tekintetben nehezítenék a magyar gazdálkodók mindennapjait, veszélybe sodornák megélhetésüket. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségével (MAGOSZ) 2021. június 9-én útjára indított egy petíciót, amelynek aláírásával most Önnek is lehetősége van szót emelni a brüsszeli diktátum ellen.

Nem hagyhatjuk, hogy téves, megalapozatlan információk birtokában meghozott döntések több millió európai gazdálkodó életét tegyék tönkre! Kérjük, éljen a lehetőséggel, aláírásával támogassa Ön is a magyar gazdákat!

A mezőgazdasági termelés jelenleg is sokat tesz a környezeti fenntarthatóságért. Egyrészt az egyre fejlettebb technológiák alkalmazásával, másrészt olyan tevékenységekkel, amelyek nem kapcsolódnak szorosan az élelmiszertermeléshez (ún. ökoszisztéma szolgáltatások). E tevékenységek költségei az uniós támogatások miatt ugyanakkor nem feltétlen érződtek eddig a termékek árában. Ha a mezőgazdasági termelés környezetterhelésének csökkentését célzó előírások úgy szigorodnak, hogy azok ellentételezésére a támogatások már nem nyújtanak kellő fedezetet, akkor a plusz költségek a termékek árában is egyre inkább meg fognak jelenni. Azt ugyanis nem lehet elvárni, hogy a termelők veszteséggel termeljenek. Ahogy minden gazdasági szereplőnek, a termelőknek is joguk van arra, hogy jövedelmet is szerevezve termeljenek, így biztosítva saját megélhetésüket. A magyar termelők jövedelme már így – az épp csökkenteni szándékozott jövedelemtámogatásokkal együtt – sem éri el az átlagkereset 80%-át (KSH, 2020).

A fenntarthatóságot, valamint a magas szintű élelmiszerbiztonságot és a világszinten legszigorúbb előírások szerinti állatjólétet (illetve ezek többletköltségeit) az élelmiszerek árában kellene majd megfizetni. Továbbá a növekvő árak miatt a szegényebb rétegek nem engedhetik majd meg maguknak a minőségi élelmiszerfogyasztást.

Példa az áremelkedésre: a 2012-től érvényes állatjóléti szigorítások révén az EU-27-ben 33%-kal nőttek a tojásárak 2011 szeptembere és 2012 szeptembere viszonylatában. Az EU tojástermelése 5,7%-kal csökkent ugyanezen időszak alatt, így átmeneti tojáshiány lépett fel. Magyarországon ez a folyamat az étkezési tojás fogyasztói árának drasztikus, 63,4%-os (KSH adat) emelkedéséhez.

A mezőgazdasági termelés – és ezen belül is az állattenyésztés – csak kisebb mértékben felelős a napjainkban egyre erőteljesebben tapasztalható negatív környezeti változásokért. Az európai uniós szabályozás mégis egyre több szigorú korlátozást vezet be, melyek tovább nehezítik a gazdálkodók alkalmazkodási lehetőségeit és a gazdaságos termelést. Ezzel együtt globálisan csökkenő állatlétszámról számolnak be, miközben a közösségi médiában növekedő ammóniakibocsátásról kommunikálnak, ami nyilvánvalóan nem összeférhető.

A fosszilis erőforrásokat (kőszén, kőolaj, földgáz) felhasználó ipari termelés, szolgáltatások (pl. logisztika, közlekedés) szignifikánsan nagyobb ökológiai lábnyommal bírnak.

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának 78%-áért az energiaszektor a felelős, amelynek nagyjából harmadát teszi ki a közlekedés. A mezőgazdaság csak ezt követően kerül képbe, 10,1%-át adja az uniós kibocsátásnak. Az ipari termelés 8,7%-ot, a hulladékkezelés pedig 3,7%-ot tesz ki (2015-ös adatok). Mindezt példával érzékeltetve: egy repülőút több energiát emészt fel, mint egy ember teljes éves húsfogyasztásának a megtermelése.

Emellett érdemes figyelembe venni a hosszú és rövid távú hatásokat is. Az állatok nem csak problémát jelentenek, hanem részei a megoldásnak, a körforgásos gazdaságnak! Van olyan kutatás, amely kimutatta, hogy a növényi és állati szén-dioxid nem akkumulálódik (így hosszú távon a kibocsátás nem növekszik általa, a környezet pedig kiegyensúlyozza), míg a fosszilis alapú szén-dioxid-kibocsátás igen, tehát folyamatosan halmozódik.

Meghatározó kérdés, hogy hogyan elégíthetjük ki a növekvő globális keresletet mind minőségben, mind mennyiségben úgy, hogy egyidejűleg csökkentjük az élelmiszer-előállítás és -fogyasztás környezetre gyakorolt hatásait.

A megoldás csak és kizárólag globális gondolkodással és olyan – valamennyi tagállam igényeit és érdekeit szem előtt tartó, a tagállamok közötti egyetértésen és konszenzuson alapuló – kollektív intézkedésrendszer kidolgozásával valósítható meg, amely együttesen járul hozzá az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kihívásoknak való megfelelés elősegítéséhez, valamint a fenntartható gazdálkodás irányába elmozdulás ösztönzéséhez. A tervezés során tehát nélkülözhetetlen, hogy egyidejűleg vegyék figyelembe a klímaváltozás mezőgazdaságra gyakorolt negatív hatásait, valamint az alkalmazkodáshoz szükséges erőfeszítéseket és az ezzel járó jelentős többletköltségeket. Az Európai Zöld Megállapodásban foglalt környezet- és klímavédelmi célok megvalósíthatósága érdekében ezért mindenképpen szükség van hatástanulmányok készítésére és a tagállamok sajátosságainak, eltérő fejlettségi szintjének figyelembevételére. Az agrártámogatások tervezésénél ez kiemelt jelentőséggel bír, hiszen csak a hatástanulmányokra alapozott tervezés és szabályozási rendszer lehet sikeres és elfogadható.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari rendszerek átalakítása csakis lépésről lépésre történhet, és a kitűzött célok eléréséhez nélkülözhetetlen, hogy a mezőgazdasági termelésben is minél nagyobb szerepet kapjanak az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodást, valamint a klíma- és környezetvédelmet, továbbá az állatjólétet szolgáló intézkedések. A társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból is elfogadható eredmények elérése érdekében pedig minden eszközzel segíteni és ösztönözni kell a gazdálkodókat abban, hogy gazdálkodásuk során modern, környezet- és klímavédelmi szempontból hatékony tenyésztési eljárásokat, tartási és takarmányozási technológiákat alkalmazzanak.

Az Európai Unió évek óta folyamatosan szigorítja a növényvédőszer-engedélyezés és -felhasználás szabályait, az európai egyébként is a világ legszigorúbb engedélyezési rendszere. A szabályozás jellege is változik, a növényvédőszer-hatóanyagok engedélyezése, illetve

kizárása esetenként már nem a kockázati tényezők szakszerű értékelésén, hanem félelmeken, veszélyérzetén, közhangulaton és az ezekből származó politikai döntéseken alapszik. Sajnos ebbe a folyamatba csatlakozik a F2F stratégia is, amely a növényvédőszer-felhasználás 50%-os csökkentését írja elő.

Általánosságban elmondható, hogy a fenntartható, integrált növényvédelmi megoldások (amelyek között számos biológiai, fizikai és agrotechnikai módszer megtalálható), valamint a szakszerű és okszerű növényvédelem sokkal hatékonyabb megoldás a negatív környezeti hatások csökkentésére, mint a növényvédőszer-hatóanyagok indokolatlan, tudományos alapokat nélkülöző betiltása vagy felhasználásuk minden tudományos alapot és hatásvizsgálatot nélkülöző csökkentése. A gazdálkodóknak biztonságos és hatékony eszközökre van szükségük a kártevők és a kórokozók leküzdésére, hogy garantálják mind az élelmiszerbiztonságot, mind pedig a jelenlegi és a jövőbeli világpopuláció biztonságos élelmiszerrel ellátását. Elfogadhatatlan, hogy úgy vesznek el folyamatosan technológiai megoldásokat az európai termelőktől, hogy nem biztosítanak helyette ugyanolyan hatékony eszközöket számukra, miközben a klímaváltozás hatására fokozódik a károsítók nyomása. Szükség lenne az eredményes alternatívák bevezetésének támogatására és annak rugalmas alkalmazására is, természetesen a tagállamok sajátosságainak figyelembevételével.

Sokan azzal sincsenek tisztában, hogy olykor a természetvédelem is a növényvédő szerekhez nyúl. Az emberi tevékenységnek – leginkább a hobbikertészkedésnek – köszönhetően sok olyan idegenhonos özőfaj van a természetben, amely veszélyezteti a természetes növényvilágunkat, ugyanakkor mechanikusan nem, vagy csak kevéssé szorítható vissza. A biológiai sokféleség védelme érdekében ilyenkor a természetvédelemnek is szükséges növényvédő szereket használnia. Emellett az ökológiai gazdálkodásban is vannak engedélyezett növényvédő szerek, tehát növényvédő szer és növényvédő szer között is van különbség.

Az élelmiszerbiztonság szempontjából kiemelt jelentőségű továbbá az antibiotikumok alkalmazása az állattartásban. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a nagykereskedelmi eladási adatok nem feltétlenül tükrözik az állatok számára ténylegesen beadott vagy az általuk (pl. takarmánnyal) felvett mennyiséget. Utóbbiak valószínűsíthetően kisebb mennyiséget tesznek ki, mint az eladott mennyiség.

Az állattartással szemben támasztott elvárások esetében érdemes azon is elgondolkozni, hogy például a humángyógyászatban alkalmazott antibiotikumok lakossági felhasználása általában jóval felelőtlenebb, mint az állatorvoslásban. Az emberek egy jelentős része nem tartja be az antibiotikumok szedésére és tárolására vonatkozó szabályokat.

Egy nemrégiben megjelent uniós jelentés szerint az EU-s tagországok közül 18-ban az élelmiszer-termelő állatok testtömegre vetített antibiotikum-felhasználása kevesebb volt, mint az embereknél, két országban a felhasznált össz mennyiség hasonló volt mindkét csoportban, és mindössze a fennmaradó többi országban volt az élelmiszer-termelő állatoknál alkalmazott antibiotikumok össz mennyisége magasabb, mint az embereknél.

Azt is fontos megjegyezni, hogy Európában jelenleg nincsenek terápiás alternatívák a haszonállatok esetében felhasználásra engedélyezett antibiotikumok tekintetében! Hogyan várható el tehát, hogy alternatíva hiányában mégis csökkenjen az antimikrobiális szerek használata?

Hangsúlyozandó továbbá, hogy az antibiotikumok hozamfokozóként felhasználását – az antibiotikum-rezisztencia leküzdésére irányuló intézkedések keretében – 2006-ban betiltották (lásd az EU 1831/2003 rendeletét). Ez a 15 éve hatályban lévő tiltás azonban sajnos még mindig kevéssé ismert a lakosság körében.

Ismeretes az is, hogy 2022-től az egész EU területén egységes és szigorú szabályok lépnek életbe az antibiotikum-használattal, -nyilvántartással és -nyomonkövetéssel kapcsolatban, a felelős ágazati kezdeményezések hatására.

Amennyiben az uniós/hazai mezőgazdasági termeléssel szemben tovább fokozódnak a környezeti elvárások, úgy egyre nehezebb lesz tartani a versenyt a harmadik országok termelőivel szemben. Utóbbiak a lazább előírások miatt ugyanis jóval alacsonyabb költségekkel tudnak termelni, ami az áraikban is megmutatkozik. A fogyasztói választásnál a termék ára elsődleges szempont, ezért valós veszély, hogy az uniós/hazai termelés visszaszorul, és a piacon javarészt import termékeket lehet majd elérni, amelyek már nem biztos, hogy megfelelnek ugyanazon élelmiszerbiztonsági követelményeknek. Ez komolyan veszélyezteti az élelmiszerbiztonságot, illetve a külföldi termékektől való függőséget vetíti előre.

Az igények importból kiszolgálása környezetileg komolyabb problémákat fog eredményezni, mintha a jelenlegi feltételek mellett folytatódna uniós/hazai szinten a termelés. Világviszonylatban az uniós/hazai termelők már így is élen járnak a környezetileg hatékony termelésben (pl. 1 kg hús előállítása már most jóval hatékonyabb Európában, mint világszinten). Főként a nagyüzemekről mondható el, hogy már nagyon komoly sztenderdeknek is képesek megfelelni. Az előírások további szigorításával éppen ennek a – környezetileg már valamennyire felelősen gondolkodó – termelői rétegnek a lehetőségeit szűkítik be, működését lehetetlenítik el. Az azonos feltételek biztosításának megkövetelése nélkül behozhatatlan versenyhátrányba kerülhetnek az európai, így a magyar gazdák is. Ők a piacról kiszorulva át kell adják a helyet a harmadik országok termelőinek, hiszen az élelmiszerszükségletet valahonnan ki kell elégíteni. Ezekben az országokban az EU-énál lazább szabályok vannak érvényben akár a növényvédőszer-, antibiotikum-felhasználás, állategészségügy, -jólét, vagy az ÜHG-kibocsátást illetően; továbbá az unión kívülről származó, sok esetben nem nyomon követhető, ellenőrizetlen élelmiszerek veszélyeztethetik a polgárok egészségét is. A feltörekvő országok többségében például a mai napig ellenőrizetlenül használnak az EU-ban rég betiltott, bizonyosan káros növényvédő szereket, gyógyszereket.

Igy végső soron azt érjük el, hogy az uniós szempontokat nem érvényesítő termelésből lesz kiszolgálva a kereslet, nagyobb ökológiai lábnyommal, amire már csak rárakódik a szállításból adódó környezeti teher, illetve költség.

Kiegészítés: Magyarország a világ összes kibocsátásának csupán 0,1 %-át adja, ÜHG-emissziókat pedig az elmúlt időszakban úgy sikerült csökkenteni, hogy hazánk gazdasági teljesítménye nőtt. Kiemelendő, hogy országunk hektáronkénti műtrágya-felhasználása (91,9 kg), az egy hektár mezőgazdasági területre számított nitrogénmérlege (39 kg), valamint az egy hektárra jutó növényvédőszer-hatóanyag mennyisége (1,8 kg) az EU számos tagállamánál jóval kedvezőbb értékeket mutat. Továbbá a száz hektár mezőgazdasági területre vetített állatállomány-sűrűség tekintetében is az EU középmezőnyében foglalunk helyet. A magyar mezőgazdaság tehát már jelenleg is az unió egyik legkörnyezetkímélőbb tagállama!

A gazdák célja, hogy a szigorodó klíma- és környezetvédelmi szabályozások mellett az állategészségügyi és -jóléti szabályozásokat is maximálisan betartsák, hiszen, ha az állatoknak nem biztosítjuk a megfelelő tartási és takarmányozási körülményeket, ha azok tartósan diszkomfortban vagy stresszes állapotban vannak, akkor fokozódik a megbetegedésre és az agresszív viselkedésre való hajlam, ami termeléses csökkenést okoz. Ez egyértelműen nem szolgálja a gazda érdekeit!

Hatékony termelést csak és kizárólag egészséges, kiegyensúlyozott állományokkal lehet elérni, tekintettel arra, hogy csak ezen állományok képesek nagyobb hozamot termelni, egészséges és biztonságos élelmiszereket előállítani, ezért tehát a gazdálkodóknak minden esetben elemi és gazdasági érdekük, hogy biztosítsák állataik egészségét és jólétét. A megfelelő állategészségügyi és -jóléti státusz fenntartása az élelmiszertermelési hozamok javítása mellett az élelmiszer- és élelmiszerbiztonság, valamint a humánegészségügy szempontjából is kiemelt jelentőségű.

Az uniós/hazai gazdák is tisztában vannak azzal, hogy a fogyasztókat egyre inkább foglalkoztatja, hogy milyen tenyésztési és termelési módszerekkel állítják elő az élelmiszert, milyen körülmények között tartják, nevelik az állatokat, továbbá, hogy az előállított termékek mennyire minőségteljesek, és előállításuk mekkora környezetterheléssel jár. Kiemelten fontos tehát a fogyasztók hiteles tájékoztatása, mivel a mezőgazdaságot nem közvetlen közletről szemlélő emberek hajlamosak tévképzetek kialakítására az asztalukra kerülő étel létrejöttét illetően.

Az állattenyésztők, állattermék-előállítók emellett mindent megtesznek annak érdekében, hogy a fent említett elvárásoknak megfeleljenek, valamint azért, hogy az állattenyésztés és az állattermék-előállítás társadalmi megítélése javuljon.

Hangsúlyozandó továbbá, hogy az előírások tekintetében a magyar és az európai haszonállattartók joggal lehetnének az állatjólét nagykövetei, hiszen a haszonállatokkal szembeni állatjóléti elvárások már most magasabbak, mint a társállatokkal szembeni elvárások; illetve mindenképpen magasabbak, mint a harmadik országokban lefektetett előírások. Emellett a haszonállatok esetében az állatjóléti körülmények betartását rendszeresen ellenőrzik is.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy ezeket az állatjóléti előírásokat is érdemes lenne tudományos alapokra helyezni. A baromfitartás területén ugyanis a jelenleg elvileg magasabb állatjóléti fokozatot biztosító rendszerekben nagyobb, gyakoribb az előfordulása a stresszfaktornak, a félelemnek, az egymás csipkedésének, a kannibalizmusnak; magasabb szintű az állatok közötti agresszió is, több a sérülés, a csontdeformáció, a törés, illetve nő az elhullás mértéke is (az elvileg alacsonyabb állatjóléti fokozatot biztosító rendszerekben tapasztalható képest).

Példa az import térnyerésére: a 2012-től érvényes állatjóléti szigorítások révén (egyben az ebből fakadó dráguló árak, így az uniós előállítás irányába mutató csökkenő kereslet miatt) az EU tojástermelése 5,7%-kal csökkent 2011 szeptembere és 2012 szeptembere viszonylatában, amivel párhuzamosan a kereskedelmi egyenleg negatív irányba változott. Az EU tojásimportja 23 000 tonnával növekedett 2012 első felében (+11%), míg az EU tojásexportja 105,000 tonnával csökkent ugyanezen időszakban (-15,6%).

Erdeink mindamellett, hogy hozzájárulnak a talajerózió elleni védelemhez, bekapcsolódnak a víz körforgásába is, és számos faj élőhelyeül szolgálnak, a szárazföldi élet több mint 80%-ának adnak otthont, nélkülük sokszorosa lenne az ökológiai szempontból kritikus fajpusztulás. Ezenkívül szabályozzák a globális és helyi éghajlatot, hiszen a szén-dioxid elraktározásával segítik a klímaváltozás elleni harcot. Magyarországon mintegy 2 millió hektárnyi területet borít erdő, ezek évente közel 5 millió tonna szén-dioxidot kötnek meg, és körülbelül ugyanennyi szén-dioxid kibocsátását váltja ki a fatermékek használata is.

Várhatóan a klímasemlegesség 2050-ig tartó eléréséhez Magyarországon az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátását 1990-hez képest kb. 95%-kal kell csökkenteni. Jelenlegi ismereteink szerint a fennmaradó kibocsátásokat a hazai elnyelők – a földhasználati szektor, elsősorban az erdők – tudják semlegesíteni. Az erdők az ÜHG-gázok közel 10%-át semlegesítik az EU-ban.

Az elmúlt három évtizedben hazánkban 200 ezer hektáron telepítettek új erdőt (közel 2 milliárd fa elültetésével). Ezek között az őshonos fafajokból álló erdők aránya korábban is elérte az 50%-ot, a támogatási feltételek tudatos alakításának köszönhetően pedig ez az arány ma már eléri a 70%-ot.

A helyzet éles, a tét nagy. Most dől el az európai agrárium, és ezzel sok millió ember megélhetése, Európa élelmiszerbiztonságának kérdése. Tisztelettel kérjük, hogy aláírásával támogassa a kezdeményezést. Üzenjünk minél többen Brüsszelnek, álljunk ki együtt a magyar gazdákért!

Forrás: www.nak.hu

385 liter tejből született sajtóriást készítettek Tatán

2021. június 28.

Kereken negyven éve tudjuk, hogy minden egér szereti a sajtot, azonban természetesen nemcsak a cincogó négylábúak rajonganak a finomságért, hanem mi, emberek is. Erről magunk is meggyőződhattünk a hétvégén, a tatai Kuny Domokos Múzeum várudvarában rendezett tematikus napon, a Svájcerájon – olvasható a Komárom-Esztergom megyei hírportál, a Kemma.hu oldalán.

A sajtóriást is bemutató rendezvényen a kultúra, a történelem és a gasztronómia adott hasznos-ízes randevút egymásnak. Stegmayer Máté segédmuzeológus ismeretterjesztő előadást tartott az Esterházy-uradalom sajttal kapcsolatos történelméről.

– Korábban már több tematikus napot is tartottunk, a mostani a tejtermékek, a sajt készítéséről szól. Az Esterházy-uradalom is büszkélkedhetett annak idején sajtkészítéssel, mely országos szinten is megállta a helyét – fogalmazott lapunknak a szakember. Mint mondta, a tatai Esterházy grófi ág egyik felmenője, Esterházy Pál nevéhez köthető az első olyan, jól tejelő szarvasmarhák országba hozatala 1680-ban, melyek lehetővé tették az intenzívebb tejfeldolgozást.

– Tatán az 1810-es években, az Öreg-tó partján építettek fel egy olyan istállót, amelyben svájci technika alapján tudták a tejtermékek előállítását megkezdeni. Az épület még ma is áll, és emlékeztet egykori különleges funkciójára.

A sajtkészítés rejtelseibe nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is betekintheztek az érdeklődők Tatán, Hegedűs Imre herceghalmi sajtkészítő mester ugyanis egy csaknem negyven kilogrammos sajtot készített a közönség szeme láttára, mintegy 385 liter tehéntejből.

– Etyeken van sajtműhelyünk, idestova tizennégy esztendeje foglalkozom sajtkészítéssel, ez szenvedély, mely egyre csak fokozódik. Hobbinak indult, később valóságos életformává vált – mondta. A mester kezei alatt egy svájci típusú hegyi sajt készült, nagy szakértelemmel. A kóstolás azonban természetesen még várat magára, hiszen az üstmunkát az érlelődés követi, így csak nagyjából egy év múlva lehetséges ízmintát is venni a hétvégén készült finomságból.

– Amennyiben a múzeumi szervezők akkor is szívesen látnak, a gyakorlatban is megismerhetik, hogy mi készült most – fogalmazott mosolyogva Hegedűs Imre.

Kérdésünkre, miszerint van-e titka a jó sajtnak, és ha igen, mi az, a szakember elmondta: mint minden termék és szolgáltatás nem nélkülözheti a megfelelő hozzáállást.

– Ötven-száz sajtkészítőt ismerek, közülük senkinek nem ez a tanult szakmája, hiszen Magyarországon nemigen létezik sajtkészítő képzés. Ez a foglalkozás más területekről hódított el embereket. Nagy titok nincs benne, azonban hogy egy életen át lehet tanulni, az biztos – zárta szavait. Mi pedig már csak annyit tehetünk hozzá: azért az egerek ízlésével nemigen lehet vitatkozni.

Forrás: www.magyar nemzet.hu

Megszületett a megállapodás a KAP reformról Luxemburgban

2021. június 28.

Magyarország vezetésével óriási erőfeszítések árán sikerült megvédeni a kisgazdaságok érdekeit.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács június 28-i ülésén az agrárminiszterek megállapodtak a KAP reform legfőbb politikai elemeiről. A tárgyalások május végi összeomlása óta komoly diplomáciai egyeztetések folytak a háttérben annak érdekében, hogy a minisztereket tömörítő Tanács meggyőzze az Európai Parlamentet, hogy vonja vissza a gazdálkodást ellehetetlenítő

javaslatait. Magyar szempontból roppant nehéz és küzdelmes tárgyalásokon vagyunk túl, sok energiánkat emésztette fel az októberi tanácsi álláspontban foglaltak megvédése - közölte a magyar delegációt vezető Nagy István agrárminiszter.

A miniszterek közös erőfeszítései eredményre vezettek, hiszen a kiemelt ügyek túlnyomó többségében sikerült az Európai Parlamentet jobb belátásra bírni, hogy vonja vissza minden realitást nélkülöző javaslatait-tette hozzá a miniszter.

Nagy István szerint az egyik legnagyobb vita a kisgazdaságok támogatási szabályairól szólt. Magyarország vezetésével óriási erőfeszítések árán sikerült megvédeni a már a tanácsi álláspontba is magyar kérésre bekerült 10 hektáros küszöbértéket. Ez lehetővé teszi, hogy 10 hektár alatt ne kelljen megfelelniük a gazdáknak a vetésforgóra és a nem termő területekre vonatkozó szigorú követelményeknek. Az Európai Parlament javaslata már az 5 hektáron gazdálkodókat is arra kényszerítette volna, hogy kötelezően alkalmazzák a vetésforgót és, hogy földjeik egy részét kötelezően parlagon hagyják. Ez a legkisebb gazdálkodóink teljes ellehetetlenülését okozta volna. Az Európai Parlament javaslatából jóval kisebb környezeti előnyök származtak volna, mint amennyire káros lett volna a vidéken gazdálkodó családok számára.

Az agrárminiszter kifejtette: nagy eredmény, hogy az új időszakban is lehetőség lesz a kisgazdaságok egyszerűsített támogatására, akár magasabb támogatási összeggel. A kormány számára kiemelt prioritás jelent, hogy tisztességes megélhetést biztosítson a családi gazdaságoknak és a kisüzemeknek, ezzel is erősítve a vidéket.

További kérdésre elmondta, ahogyan várható volt, a környezet- és klímavédelmi intézkedésekről is hatalmas vita bontakozott ki az intézmények között. Az agro-ökológiai alapprogram, azaz az eco-scheme esetében a 25%-os mérték, a forrásvesztés kockázatát csökkentő rugalmasságokkal együtt, megfelelő egyensúlyt teremt a versenyképességi és környezeti szempontok között.

Az érzékeny ágazatok támogatását biztosító termeléshez kötött támogatások mértékét elsősorban a V4-ek hatékony fellépésének köszönhetően sikerült megőrizni a jelenlegi szinten, így továbbra is biztosított lesz az olyan nehéz helyzetben lévő ágazatok támogatása, mint a tej- és húshasznú szarvasmarha tartás vagy a zöldség és gyümölcs ágazat.

A Miniszter aláhúzta, hogy a magyar termelők jövője és a jogbiztonság szempontjából egyaránt fontos eredmény, hogy a három évig elhúzódó, intenzív tárgyalások után sikerült tető alá hozni a megállapodást. A Közös Agrárpolitikát ért egyre erőteljesebb támadások ellenére továbbra is biztosított a magyar gazdák támogatása, mind uniós mind nemzeti forrásból. Nem szabad elfelejtkezni arról, hogy a COVID-19 pandémia alatt is a mezőgazdaság, a termelők és az egész élelmiszerlánc képes volt folyamatosan biztonságos élelmiszerekkel ellátni az Unió lakosságát. „Ezzel a megállapodással az európai gazdák erőn felül teljesítenek, ahogyan azt a COVID válság alatt is tették. Súlyukat meghaladóan járulnak majd hozzá a klímaváltozás elleni küzdelemhez és teremtett világunk megőrzéséhez.

A további menetrendet illetően Nagy István elmondta, hogy a megállapodásban foglaltak a július 1-jétől induló szlovén elnökség alatt lesznek konkrét jogszabályi szövegbe foglalva, majd a KAP reformcsomag részét képező három jogszabály formális elfogadásra mind a Tanácsban, mind az Európai Parlamentben. A tagállamoknak 2021. december 31-ig kell benyújtaniuk a Bizottság felé a KAP stratégiai terveiket.

Az új KAP szabályozás, a kétéves átmeneti időszakot követően, a tervek szerint 2023. január 1-jével lép hatályba.

Forrás: www.kormany.hu

Óriási a tej és trappista sajt dömping a magyar diszkontnál: erről biztos, hogy nem tudtál

2021. június 29.

Az Aldi tejkínálatának szinte teljes egésze és a széles, sokféle kiszerelésben elérhető trappista választékának 100%-a magyar termelőktől származó tejből készül, Magyarországon, magyar munkaerővel.

A magyar konyha fontos alapanyagai a tejtermékek. A magyar beszállítóknak köszönhetően az ALDI széles hűtött szortimentjében minden olyan tejtermék elérhető, amely elengedhetetlen a magyar gasztronómia és a hazai fogyasztók számára - írja közleményében a cég.

Az ALDI állandó kínálatában elérhető különféle trappista sajtok 100%-ban magyar alapanyagokból és beszállítóktól érkeznek, a tejek - egyetlen prémium minőségű bio tejet kivéve - szintén magyar termelőktől származnak.

A vállalat által kínált magyar trappista sajtokból jelenleg tízféle érhető el az ALDI áruházak hűtőpultjaiban. Ennek a szortimentnek részét képezi a tradicionális kör alakú, a felezett, félkör alakú, a tömb, a darabolt, a szeletelt és a reszelt trappista sajt, valamint a diszkont laktózmentes trappistát is kínál, amely felezett, félkör alakú és szeletelt formában kapható.

A tejek között megtalálhatók a friss kancsós, az ESL és UHT tejek is. A három csoporton belül - 1 literes kiszerelésben kapható - 1,5%-os, 2,8%-os és 3,5%-os zsírtartalmú termékek közül választhatnak a vásárlók. Az UHT tejek között az Enjoy Free! mentes termékcsaládhoz tartozó laktózmentes tejek is elérhetők 1,5%-os és 2,8 %-os zsírtartalmú változatban, illetve ESL verzióban 3,5 %-os zsírtartalommal. A laktózmentes tejek termékfejlesztése folyamatos, mind az UHT-, mind az ESL-szegmensben.

A magyar tejtermékek töretlen népszerűségének és egyre növekvő forgalmának köszönhetően a tej és trappista választék folyamatosan bővül, természetesen a jövőben is csak magyar tejfeldolgozóktól származó termékekkel - írják.

Sajátmárkás termékek

A diszkont két sajátmárkás tejbrandet kínál üzleteiben, a Milfinát és a Kokárdást. A Milfina az ALDI DÉL vállalatcsoport saját tejmárkája és ma már több mint 150 tejtermékből álló kínálatot foglal magában: a hagyományos tej, tejföl, trappista sajt és rögzös túró évek óta hazai alapanyagból, Magyarországon készül. Ebben a széles választékban a sajátmárkás laktózmentes tejtermékek Milfina - Enjoy Free co-branding márkák alatt találhatók meg. A Milfina termékcsaládban ezen kívül kávé- és habtejszín, többféle sajt, joghurt és desszert jellegű készítmény is megtalálható.

A Kokárdás az Alföldi Tej Kft. saját márkája volt, amelyet kizárólag a diszkont számára fejlesztett ki 2015-ben. A termékek csomagolásán található piros-fehér-zöld kokárda jelzi, hogy csak magyar tejből, Magyarországon készült termékekről van szó, az árazást pedig úgy alakította az ALDI, hogy a lehető legkedvezőbb, belépő szintű legyen. A márka hamar közkedvelt lett a vásárlók körében, ezért a vállalat 2018 februárjában megvásárolta az Alföldi Tej Kft.-től a Kokárdás brandet, így hazai története során először szerzett tulajdonjogot egy magyar brandben - írja a vállalat. A Kokárdás márka kínálata ma már 40 ízben kapható 20 különböző termékből, a tej mellett többek közt joghurtból, vajból, tejfölből és túródesszertből választhatnak a vásárlók.

Forrás: www.penzcentrum.hu

A mai nappal kihirdették a tartósan vízhiányos időszakot

2021. július 1.

Az Agrárminisztérium, valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) kezdeményezte a Belügyminisztériumnál a tartósan vízhiányos időszak kihirdetését. Az erről szóló közlemény a Magyar Közlöny június 30-ai Hivatalos Értesítő című mellékletében meg is jelent - közölte Nagy István tárcavezető.

Az agrárminiszter hangsúlyozta, hogy a tartósan vízhiányos időszak alatt a vízhasználóknak nem kell vízkészletjárulékot fizetni az öntözési, halgazdálkodási és rizstermelési vízhasználat vízmennyisége után és a gazdálkodók élhetnek a rendkívüli öntözési vízhasználat lehetőségével is.

Nagy István emlékeztetett: a vízgazdálkodásról szóló törvény alapján, a tartósan vízhiányos időszak várható kezdetét és végét – a hidrometeorológiai előrejelzések figyelembevételével – a belügyminiszter, mint a vízgazdálkodásért felelős miniszter – állapítja meg. Ennek megítéléséhez az Agrárminisztérium hivatalos állásfoglalást kért az Országos Meteorológiai Szolgálattól. Az agrártárca a beérkező adatok alapján tett javaslatot a Belügyminisztériumnak a tartósan vízhiányos időszak kihirdetésére, amely a mai naptól hatályos.

Forrás: www.kormany.hu

Etilén-oxid kockázat miatt ellenőrizni kell az E410 adalékanyagot tartalmazó termékeket

2021. július 1.

A megengedettnél magasabb etilén-oxid szennyeződést mutattak ki E410 adalékanyagban – értesült a RASFF rendszeren keresztül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A hatóság a kiemelten kockázatos termékek esetében céllenőrzést indít, emellett minden, E410 adalékanyagot Magyarországra behozó, valamint azt élelmiszer előállításához felhasználó vállalkozótól mielőbbi önellenőrzést és szükség esetén határozott intézkedést kér.

Az E410 adalékanyagot (szentjánoskenyérlist) széles körben alkalmazzák élelmiszer-stabilizátorként, illetve sűrítőanyagként (pl. jégkrémekben, ízesített tejtermékekben, desszertekben), ezért a későbbiekben – a jelenleg ismerteken túl – több termék is érintett lehet az etilén-oxid szennyeződésben.

Az etilén-oxidot elsősorban a vegyipar alkalmazza intermediér anyagként, de egyes országokban gomba- és rovarölő szerként, illetve felületfertőtlenítésre is használják. Az EU-ban azonban a növényvédelmi célú felhasználása tilos. Ennek oka, hogy a hatóanyag rákkeltő, mutagén és reprotoxikus (teratogén).

A Nébih arra kéri a forgalmazókat és gyártókat, hogy felelős vállalkozóként, a vásárlók maximális biztonsága érdekében minél előbb ellenőrizzék az általuk felhasználni kívánt E410 adalékanyagot, illetve az azt tartalmazó termékeket. Nem megfelelőség esetén pedig – a hatóság egyidejű tájékoztatása mellett – kezdeményezzék a termékek piacról történő kivonását és a vásárlóktól való visszahívását.

A vásárlók és a vállalkozók a Nébih termékvisszahívás aloldalán tájékozódhatnak a magyarországi visszahívásban érintett termékekről. Hazánkban ez idáig egy jégkrém tétel esetében – a felhasznált adalékanyag esetleges etilén-oxid szennyezettsége miatt – történt termékvisszahívás.

A Nébih a kiemelten kockázatos termékek esetében céll ellenőrzéseket indít, melynek eredményéről folyamatos, soron kívüli tájékoztatást nyújt. Az intézkedések tekintetében egységes, EU-s álláspont várható.

Forrás: www.portal.nebih.gov.hu

Megújította együttműködési megállapodását a Tetra Pak Hungária Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

2021. július 2.

Ismételten megújította együttműködési megállapodását a Tetra Pak Hungária Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A szerződést a Tetra Pak Hungária részéről Posztós Zsuzsanna és Tóth István igazgatósági tagok, míg a Tej Terméktanács képviselőjében Harcz Zoltán ügyvezető igazgató írták alá.

A Tetra Pak Hungária Zrt. 2012 májusa óta kiemelt pártoló tagja a Terméktanácsnak.

A korábbi, határozott időtartamra szóló megállapodás újbóli aláírására, ezáltal az együttműködés megerősítésére került sor.

A Tetra Pak Hungária Zrt. hosszú évek óta aktívan részt vesz a Tej Terméktanács munkájában, és nagyra értékeli a Terméktanács által a tejpiaci szereplők helyzetének javítása érdekében végzett állhatatos munkáját. Együttműködésünk egyik kiemelt területe a fogyasztók edukálása, szemléletformálása, a gyerekek megismertetése a tejtermékeknek a helyes táplálkozásban betöltött szerepével. A tavalyi év megmutatta, hogy kritikus helyzetben a tejipar a magyar élelmiszerellátás egyik kiemelt ágazata, és többek között a Tetra Pak feladata volt annak biztosítása, hogy a csomagolóanyag-ellátás zökkenőmentes legyen. A Terméktanács ebben is hathatósan támogatta cégünket.

Emellett rávilágított az élelmiszerbiztonság fontosságára, így a fogyasztók szemében felértékelődött a biztonságosan előállított és csomagolt élelmiszerek elérhetősége.

Cégünk ehhez biztosítja a megfelelő technológiát a tejipari vállalatok számára, akik így, ebben a nehéz helyzetben is hosszan eltartható, kiváló minőségű termékekkel tudták ellátni a fogyasztókat.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója az aláírás kapcsán elmondta, hogy a kiemelt pártoló tag által nyújtott - környezeti szempontokat szem előtt tartó - élelmiszer-feldolgozási és -csomagolási eljárások elismeréssel bírnak az ágazatban és a világon egyaránt. A hazai tejágazat elkötelezett az újítások, a fogyasztói igények kielégítése, a tejtermelők, a feldolgozók, a kereskedők és a beszállítókkal történő kapcsolat kialakítása mellett. Jövedelmező termelés és növekedés csak a környezettel és a társadalommal való összhangból származhat.

Minden tejtermék esetében folyamatos fejlesztésekre, innovációra van szükség a jó minőségű termékbővítés érdekében.

Az ügyvezető emlékeztetett arra, hogy 2020 év első félévében, a koronavírus járvány alatt kritikus helyzetbe kerülhetett volna a hazai tej-csomagolóanyag ellátás, ha nincs együttműködés, 'forródrót' a két fél között.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu / Tetra Pak Hungária Zrt. – Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács közös sajtóközlemény

Új szintre léphet a tejháború: könnyen lehet, hogy a vásárlók húzzák a rövidebbet

2021. július 3.

Régóta ment a huzavona a tejlobbi és a növényi, tejpótló italok termelői, gyártói között, azonban végre meghozta a döntését az EU a szójatej, zabtej, rizstej, mandulatej, kókusztej, stb. javára. Ezzel egy időben kanyarban van a tejtermékek drasztikus és tartós drágulása, amelyet már régóta rebesget az agrárkamara. Eddig a boltokban a tejek nagyjából feleannyiba kerültek, mint a tejhelyettesítő növényi italok, viszont ha az állati eredetű tej megdrágul, és a növényi tejek jobb helyzetbe kerülnek, fordulhat a kocka - vagy legalábbis valós alternatívát jelenthet egy kókusz- vagy zabtej a tehéntej helyett.

A tejlobbi alulmaradt a növényi italok ellen indított kampányban, ugyanis május 25-én az Európai Parlament, az Európai Tanács és az Európai Bizottság elutasította azt a bizonyos 171-es módosító javaslatot, amely szigorú korlátozásokat vezetett volna be a növényi eredetű élelmiszerek elnevezésével és hirdetésével kapcsolatban. Ez a döntés már régóta húzódott, hiszen nem is volt egyszerű meghozni: valahol mindkét félnek igaza volt: élettani hatás szempontjából valóban nem lehet egyenlőségjelent tenni a tehéntej és pl. a rizstej közé, gyakorlati szempontból viszont igenis a tej kiváltására fogyasztják a vevők ezeket a termékeket. Természetesen az érdekek is egymásnak feszültek.

A tejiparnak egyértelmű érdeke volt, hogy a vásárlók ne tekintsenek a növényi alapú, nagyrészt megjelenésükben is a tejet idéző italokra, mintha a tej alternatívájára (ez a többi tejtermékre is ugyanúgy áll, pl. a joghurtra). Viszont a növényi italok gyártóinak érdeke éppen az ellenkezője volt. A nemrég született döntés értelmében nem kerültek most hátrányba a növényi alapú, tejhelyettesítő italok, folytatódhat tehát a versengés a vásárlók kegyeiért. Ráadásul a tejipart egy másik körülmény is előnytelen helyzetbe hozza: elkerülhetetlennek tűnik a tej drágulása.

Annyit drágul a tej, hogy beéri a növényi italokat?

A magyarországi állattenyésztést, hús- és tejfeldolgozást sem hagyták érintetlenül a koronavírus-járvány által egy év alatt okozott nehézségek. (...) A takarmányok árának mostani, hónapok óta tartó emelkedése hatványozottan nehézségek elé állítja mind az állattartókat, mind a vágóhidakat, tejfeldolgozóüzemeket - közölte még április elején a Nemzeti Árgazdasági Kamara. A takarmányok világszerte tapasztalható 30-50 százalékos drágulása miatt azt prognosztizálják, hogy a vágóállatok és állati termékek - mint a tej, vagy a tojás - drágulásával a megnövekedett költség a hús- és tejfeldolgozókra is áttevődik. Ez pedig Magyarországon is a hús-, és tejtermékek kiskereskedelmi fogyasztói árának fokozatos emelkedéséhez és tartósan magasabb szinten maradásához vezethet.

A drágulás eddig lassabb volt, a KSH adatai alapján a pasztörözött ESL tej (2,8%) literje átlagosan 269 forint volt májusban (ez az utolsó friss aktuális adatunk, ezért most ehhez viszonyítunk). A járvány előtt, 2019 májusában még 239 forint, 2017 májusában pedig még 213 forint volt egy liter tej. Az 1,5%-os tejek valamivel olcsóbbak. Ha 25 százalékos, drasztikus drágulással kalkulálunk, elvileg akkor sem fogják elérni az állati eredetű tejek a növényi italok árszintjét. Azok ugyanis jelenleg inkább a tej árának duplájába kerülnek.

A Pénzcentrum rákérdezett a boltláncoknál, hogy alakul a tejek és növényi italok között az árkülönbség. A Lidl kínálatában jelenleg négyfajta Happy sajátmárkás növényi ital érhető el, így a vásárlók a rizstej, a kókusztej, a zabital és a mandulatej közül választhatnak. Az árakat tekintve közel duplájába kerülnek a növényi italok, míg az áruházlánc kínálatában elérhető saját márkás magyar beszállítóktól érkező 1,5%-os ESL Pilos tej. Amíg ez utóbbi 189 forintba kerül, addig a növényi italokért átlagosan 399 forintot kell fizetni. A PENNY Market ugyancsak azt jelezte: a jelenlegi választékukban megtalálható növényi italok ára átlagosan közel kétszerese a tejek árának.

Az ALDI szerint a tejek és a növényi italok ára közötti átlagos eltérést több okból nehéz meghatározni, egyrészt az áruházlánc növényi italokból a márkatermékek mellett saját márkás változatokat is kínál üzleteiben, másrészt mind a tejek, mind a növényi italok gyakran képezik részét az aktuális akciós kínálatnak. Egy magasabb zsírszázalékkal rendelkező, 3,5%-os tej – gyártási technológiától függően - 219-229 forintba kerül, míg a saját márkás növényi italokat 399 forinttól szerezhetik be a vásárlók. A márkatermékek esetében az eltérés nagyobb, ezeknek a növényi italoknak a normál eladási ára 899 forint, viszont a vevők a gyakori akciók miatt akár 599 forintért is megvásárolhatják ezeket a termékeket.

A SPAR azt közölte az árak vonatkozásában, hogy itt is minden vásárlói igényre és jövedelmi viszonyra figyelnek: 399 és 899 forint között mozog a növényi italok fogyasztói ára a beltartalomtól és minőségtől függően. A SPAR ESL homogénezett zsírszegény tej (1,5%) pedig jelenleg 209 forint a webshopban. A Tesco lapunk kérdésére szintén azt erősítette meg, hogy a legalacsonyabb és a legmagasabb árú termék között nagyjából kétszeres a különbség. A Tesco ESL zsírszegény tej (1,5%) literje 189 forint, viszont a zab-, rizs- és kókusz-mandulaital is 649 forint akciós áron.

Az ár ellenére nő a kereslet

A boltokat arról is megkérdeztük, hogy mit tapasztaltak az elmúlt években, nőtt-e a növényi italok népszerűsége. Összességében nagyjából 30 százalékos keresletnövekedésről tudtak beszámolni az élelmiszer-áruházak. "Abszolút tapasztalható volt a megnövekedett érdeklődés a hűtést nem igénylő növényi alapú termékek iránt az elmúlt 1-2 évben" - közölte lapunkkal a Tesco sajtóosztálya. A SPARKözlése is ezt erősíti meg:

Folyamatosan erősödik a kereslet a növényi italok tekintetében, évente nagyjából 30 százalékot növekszik ez a piac értékben, hasonlóan emelkedik a mennyiség is.

A PENNY Marketnél 2019 első negyedéhez képest az idei első negyedévben - tehát két év alatt, a járvánnyal megspékelve - a növényi italok forgalma közel 30 százalékkal megemelkedett. Azt is hozzátették, hogy a növekedés a kiszélesített kínálatnak is köszönhető, mivel a folyamatosan növekvő fogyasztói igények alapján rendszeresen bővítik és optimalizálják kínálatukat. Hasonlókról számolt be a Lidl is:

Az elmúlt években a fogyasztói szokások változásának eredményeként jelentősen megnövekedett a növényi italok iránti kereslet, így folyamatosan növekszik a kínálatban elérhető növényi alapú élelmiszerek száma is.

Az ALDI tapasztalatai szerint is - az elmúlt egy-két évben - egyértelműen nőtt a kereslet a növényi italok iránt. A pandémia kapcsán megváltozott vásárlási szokások is kedveztek ennek a szegmensnek, hiszen a növényi italok jelentős része UHT termék, így alkalmas arra, hogy hosszabb távon is friss, biztonságos alternatívát nyújtson azoknak a vásárlóknak, akik a világjárvány miatt a ritkább boltlátogatásokra, bevásárlásokra tértek át.

A vásárlói szokások változása mellett a gasztronómiában tapasztalható egészségtudatos trendek szintén kedveznek ezeknek a termékeknek, sokan életmód, életmódváltás vagy diéta miatt választják a növényi italokat. Egyre jelentősebb az vásárlói réteg is, akik számára - a különféle élelmenteranciák miatt - ezek az italok jelentik az egyedüli alternatívát a tejtermékekkel szemben - fejtette ki az ALDI.

Kérdeztük a boltokat arról is, hogyan látják: a növényi italok betörhetnek-e a sajátmárkás területekre, ahol ez még nem történt meg, illetve tudnak-e tárgyalni magyar termelőkkel, beszállítókkal, szélesedhet-e a hazai termékkínálat. A boltláncok megerősítették: vannak ilyen irányú törekvéseik, viszont többen is jelezték, hogy nem találnak olyan hazai beszállítót, aki megfelelő mennyiségben és minőségben tudna szállítani növényi italokat.

hát, hogy a kétszeres ár ellenére is nő a kereslet a növényi italok iránt. Ha pedig beválik az agrárkamara jóslata, és a tejek "hozzádrágulnak" a növényi italokhoz, még népszerűbb alternatívát jelenthetnek.

Ennek viszont feltétele az, hogy a növényi italok ára ne dráguljon együtt a tejjel. A járvány ugyanis erre a piacra is rányomta a bélyegét, általában minden importáru - amilyen jellemzően a növényi tej is - árán érezhető a válság hatása. A kérdés az, hogy a keresletnövekedés hatására tényleg beváltják-e a boltok az ígéreteiket, fellendül-e hazai növényi ital gyártás, versenyképes áron tudják-e adni a tej drágulását követően is a boltok a tejpótló italokat.

Melyik az egészségesebb?

A 21. században szinte minden nap felbukkanhat egy-egy újabb diéta, amely pienesztálra emelheti a tehéntejet, vagy éppen hízlalónak egészségtelennek bélyegezheti. Senkinek sem javasoljuk, hogy önjelölt életmódszakértők tanácsára drasztikus váltást hajtsen végre, érdemes inkább szakemberhez fordulni, ha arra vagyunk kíváncsiak, a tej vagy a növényi italok fogyasztása az egészségesebb számunkra. A Pénzcentrum kérdésére a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége (MDOSZ) kifejtette:

"A tehéntej a szervezet számára nélkülözhetetlen tápanyagokat tartalmaz: fehérjét, szénhidrátokat, zsírokat, igen gazdag ásványi anyagokban, például káliumban, kalciumban, magnéziumban, szelénben, valamint vízben és zsírban oldódó vitaminok egyaránt megtalálhatóak benne. A magyar táplálkozási ajánlás, az OKOSTÁNYÉR® szerint naponta fél liter tejet vagy ennek megfelelő tejterméket javasolt fogyasztani."

A tej és tejtermékek kizárása az étrendből csak orvosilag indokolt esetben történjen, hiszen fontos makro-, és mikrotápanyag-források. Az egészséges lakosság számára a különböző növényi italok megfelelő tej- és/vagy tejtermékfogyasztás mellett beilleszthetők az étrendbe.

"A tejfehérje-allergiások számára az egyetlen kezelési módszer a tejfehérjementes étrend. A tej és tejtermékek tápanyagtartalma egyetlen élelmiszerral sem pótolható teljesen, de konyhatechnológiai helyettesítése megvalósítható különböző növényi alapú termékekkel. A növényi italok tejfehérjementesek."

Tejfehérje-allergia esetén az étrend összeállításában dietetikus szakember tanácsát szükséges kérni, hiszen figyelemmel kell lenni a tej és tejtermékek tápanyagtartalmának, mint például a teljes értékű fehérje, kalcium, D-vitamin más forrásokból történő biztosítására.

Az MDOSZ felhívta a figyelmet, hogy tejfehérje-allergia fennállása esetén gyakran előfordul egyidejűleg szójaallergia is, így ilyen esetekben szójaitallal sem helyettesíthető a hagyományos tej!

A tejcukorérzékenység (laktózintolerancia) esetén a tej és tejtermékek elhagyása az étrendből nem javasolt - írták. A laktózintolerancia a tejcukor emésztésének zavara. Ennek a problémának a fennállása esetén elegendő, ha bizonyos tejtermékekből a laktózmentes változatot választjuk, de egyes tejtermékek, mint például a kemény sajtok eredendően laktózmentesnek, illetve erőteljesen lecsökkent laktóztartalmúnak tekinthetők.

A laktózszegény étrend is a kiegyensúlyozott táplálkozási ajánlásoknak felel meg, tehát tartalmazza az ajánlott fél liter tejet vagy annak megfelelő kalciumtartalmú tejterméket, csak az étrendet úgy állítjuk össze, hogy annak laktóz tartalma ne haladja meg a még tolerálható mennyiséget, amely egyénenként különböző. Ettől függetlenül a változatosság jegyében laktózintolerancia esetén az egyén étrendjébe is beilleszthetők a növényi italok, hiszen azok eredendően laktózmentesek.

Mire figyeljen, aki növényi tejjre váltana?

A Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége azt tanácsolja, hogy a növényi italok étrendbe illesztésénél vegyük figyelembe a különböző fajták meglehetősen eltérő tápanyagtartalmát. Például a rizsital szénhidráttartalma deciliterenként 10 gramm körüli, míg a mandulaital szénhidráttartalma elhanyagolható. A szójaital fehérjetartalma kb. 3 g deciliterenként, míg a többi növényi ital minimális (0-1,7 g között) fehérjetartalommal rendelkezik. Nagy különbségek észlelhetők ízben és konyhatechnológiai tulajdonságaikat tekintve is a különböző tejhelyettesítők között.

A növényi italok közös táplálkozás-élettani jellemzője, hogy fehérjéik kisebb fokú biológiai hasznosulásúak a tehéntejhez képest. Fontos tehát figyelembe venni a növényi italok étrendbe illesztésénél, hogy fehérje- és aminosavbevitel szempontjából nem megfelelő helyettesítói a tehéntejnek. A legtöbb növényi ital jóval kisebb fehérjetartalommal rendelkezik (kb. 0-1,7 g/100 g) mint a hagyományos tej (3,4 g/100 g), ez alól a szója a kivétel (2,9-3,4 g/100 g).

"A 2,8% zsírtartalmú tehéntejhez hasonlítva a növényi italok többsége alacsonyabb zsírtartalmú. Zsírsavösszetételüket tekintve főként egyszeresen és többszörösen telítetlen zsírsavakat tartalmaznak és koleszterinmentesek, mely szív- és érrendszeri szempontból kedvezőbb, mint a hagyományos tejben jelenlévő koleszterin és nagyobb telített zsírsavtartalom. A növényi italok közül kivételt képez a kókuszital, mely nagyrészt telített zsírsavakat tartalmaz" - fogalmaztak.

A tehéntejben sokféle vitamin és ásványi anyag jól hasznosuló formában van jelen, közülük kiemelkedő a kalcium. Bár sok növényi ital dúsítva van (de nem mind!) kalciummal és különböző vitaminokkal, abból a célból, hogy a tehéntejhez hasonló tápanyag-összetételt érjenek el, ezen mikrotápanyagok biológiai hozzáférhetősége bizonytalan, több tényezőtől függő.

Egy vizsgálat eredményei alapján a kalcium biológiai hozzáférhetősége szignifikánsan eltér a dúsított italokban, és a termékek címkéin feltüntetett mennyiség nem egyezik meg feltétlenül a hasznosuló mennyiséggel. Ezért a növényi italok fogyasztása esetén fokozottan ügyelni kell a megfelelő kalciumbevitelre, és annak hasznosulására a szervezetben.

Forrás: www.penzcentrum.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.